CARRER 107

JULIOL 2008
WWW.FAVB.CAT

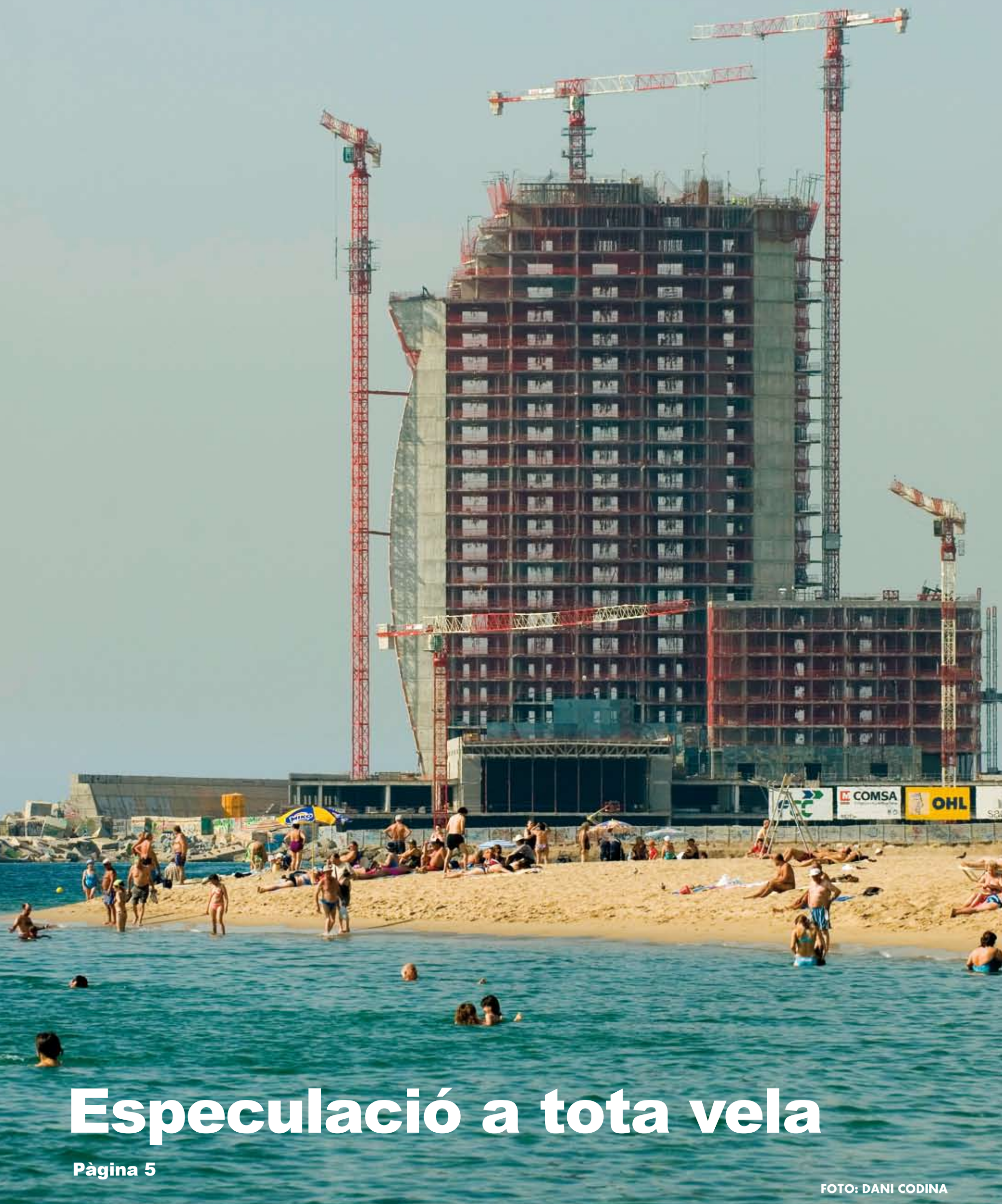

Especulació a tota vela

Pàgina 5

FOTO: DANI CODINA

El AVE y la torre de la discordia

De los posibles damnificados por el AVE -la Sagrada Familia, la Pedrera- la Torre del Fang es quizás la más desconocida, la que menos ruido mediático ha provocado. Y sin embargo, es el monumento más afectado por la llegada del tren de alta velocidad a Barcelona

LUIS CALDEIRO

En el 228 de la calle del Clot, esquina con Espronceda, hay una casa solitaria. Ningún otro edificio o equipamiento comparte espacio con ella. Es un vestigio del pasado, una de aquellas masías que antaño dominaron el paisaje de Barcelona: paredes sólidas, ventanas góticas, galería con pequeños arcos de medio punto (solana) en la parte más alta, justo bajo el techo. Uno de los últimos supervivientes de un mundo desaparecido, aquel espacio rural que se extendía más allá de las murallas de la ciudad. Hoy, basta un vistazo para darse cuenta de la decadencia del lugar: La fachada está ennegrecida y el estucado ha ido cayendo, dejando ver la piedra que forma las paredes. La pintura gris de la puerta también está desconchada. Una puerta flanqueada por dos letreros que revelan el uso a que se destina el inmueble: un Centro de Normalización Lingüística y un Equipo de Asesoramiento y Orientación Psicopedagógica, ambos pertenecientes al distrito de Sant Martí. Y sin embargo, la casa se halla administrativamente en el distrito de Sant Andreu.

La frontera

Y es que la masía -cuyo nombre es el de Torre del Fang- tiene un marcado carácter fronterizo: Se encuentra situada al borde de la gran brecha de tierra que separa los barrios de Sant Andreu (lado montaña) y Sant Martí (lado mar). Brecha por

donde hoy transitan los trenes de cercanías y donde mañana lo hará el AVE, pues por aquí hará su entrada en la ciudad. El edificio se encuentra en el lado montaña, en suelo andreuenc, "aunque siempre estuvo gestionado por el distrito de Sant Martí", explica Domiciano Sandoval, presidente de la Asociación de Vecinos del Clot-Camp de l'Arpa.

En este primer punto, ya empiezan a saltar chispas. Oleguer Méndez, miembro de la Asociación de Vecinos de la Sagrera de la que es *Vicepresidente para los asuntos del Tren de Alta Velocidad* y obras relacionadas con éste y otras del barrio -en palabras del propio Méndez- no duda en marcar territorio: "la Torre del Fang es un equipamiento de la Sagrera y de ningún otro barrio de al lado". No opina lo mismo su homónimo del Clot, para quien la masía -datada en el siglo XIV, aunque con partes correspondientes al XV y al XVIII- "es casi el edificio más antiguo de Sant Martí... y una seña de identidad dentro del distrito y dentro de Barcelona. Algo, por tanto, digno de conservar, y más en una ciudad como ésta, caracterizada por sus *políticas de escaparate* hacia los turistas, políticas a las que nos oponemos".

Las obras

La masía perteneció en tiempos al Ministerio de Fomento, para ser luego comprada por el Ajuntament. Hoy, el destino quiere que su suerte vuelva a depender de su antiguo amo. Porque es el único edificio de Barcelona bajo el que pasará -y de lleno- el tren de alta velocidad. Y no hay vuelta de hoja: los técnicos de ADIF (siglas de "Administrador de Infraestructuras Ferroviarias") afirman que la zona en que se ubica la torre es la única donde se puede abrir el macropozo donde se instalará la tuneladora de más de cien metros de largo que perforará el tramo que va desde la Sagrera a Sants, y por donde circulará el AVE a su paso por Barcelona. En total, 5'6 kilómetros de túnel que producirán miles de toneladas de tierra que serán extraídas por el mismo punto. ¿Qué hacer con la casa?

Los vecinos

"La idea inicial del Regidor" -explica Domiciano Sandoval- "era derribar por completo la Torre, salvando eso sí, las seis ventanas góticas de que dispone. Y con ellas construir un edificio nuevo, distinto, al otro lado de la brecha que separa a los dos barrios (Sant Martí y Sant Andreu), justo en el lugar contrario a donde está ahora". La asociación vecinal se opuso, reivindicando la conservación de la Torre. Y se puso en marcha una campaña de sensibilización y divulgación, cuyo objetivo era que los vecinos conocieran el edificio, su historia y la amenaza que se cernía sobre él.

A raíz de estas acciones, el Ajuntament cambió de idea, y encargó al arquitecto Julio Laviña -uno de los mejores especialistas en este tipo de operaciones- un proyecto que salvara la Torre. El proyecto pasó el preceptivo trámite de exposición pública y ha sido aprobado inicialmente en el distrito de Sant Andreu. La Direcció General de Patrimoni de la Generalitat también lo conoce y ha dado ya su autorización para proceder a la deconstrucción de la Torre; con la vigilancia, eso sí, de uno de sus arqué-logos, que controlará todo el proceso... Ahora, la Asociación de Vecinos del Clot-Camp de l'Arpa lo está discutiendo con el Ajuntament. Paralelamente a las actuaciones vecinales, ERC planteó en el consistorio la creación de una comisión que trabajara conjuntamente con los vecinos para tratar el caso. "Lo que tenemos ahora" -señala- "no es todo lo que esperábamos, pero es mucho en relación a lo que nos temíamos". Pero mucho no es todo. ¿Quedan flecos? "El proyecto dispone ya de una partida presupuestaria, lo cual es muy importante. La partida depende íntegramente del trazado de la línea de alta velocidad, es decir, del Ministerio de Fomento. Ese presupuesto da para dejar intactas, tal y como están, las dos fachadas

> La masía, datada en el siglo XIV, aunque con partes del XV y el XVIII, es casi el edificio más antiguo de Sant Martí

¿Y qué dice el ayuntamiento?

Ramón García Bragado -cuarto teniente de alcalde de Vivienda, Urbanismo y Régimen Interior- se mostró inconcreto. Afirma que la solución técnica adoptada es la mejor posible ya que "mantendrá la Torre del Fang en su ubicación original y se le podrá buscar un uso como equipamiento municipal conservando toda su importancia arquitectónica e histórica". A la vez que descarta la modificación del recorrido del AVE por "inviable técnicamente". "El hecho de que las vías del tren vayan por encima de las de Cercanías" -explica- "condiciona el trazado de penetración del AVE en la nueva estación". Sobre la posterior reurbanización del entorno, sólo afirma que será "una prioridad" y que los vecinos podrán "intervenir en su definición". Nada dice, por tanto, del contencioso sobre si ha de haber o no museo. Y sobre un tema en que nuestros dos líderes vecinales -antagonistas en todo- sí están de acuerdo (la reconstrucción de la Torre) explica que se trabajará para reconstruirla "tal y como es hoy en día" aunque advirtió que la reconstrucción "no podrá ser exacta porque en la actualidad el edificio no cumple con la normativa para locales de pública concurrencia".

principales, las de las calles Clot y Espronceda. El resto se desmontará, se numerará y se guardará en un almacén hasta que, pasadas las obras, se reconstruya. Sólo a esta deconstrucción se destinará más de cinco millones de euros. "Lo que nosotros hubiéramos querido es que la Torre no se tocara" -reflexiona- "pero entre destruirla por completo y la opción actual, media un abismo".

Sin embargo, las reivindicaciones vecinales no se detienen en la mera salvación del edificio. "Aparte de que se reconstruya lo más fielmente posible" -explica Sandoval- "a mí lo que me preocupa es cómo quedará después". Es decir: el destino que se dará al equipamiento y que la zona se urbanice convenientemente, lo cual supone -insiste una y otra vez el líder vecinal- "que la torre no quede taponada por ningún otro edificio o equipamiento, sino que se erija en un elemento destacado del entramado urbano".

Urbanización de la zona

La ambivalencia de la Torre (ubicada en un distrito pero gestionada por otro) sería la razón por la que -según el presidente de los vecinos del Clot- el Ajuntament construiría próximo a ella un equipamiento de ciudad y no tanto de barrio. Al parecer, se instalaría

La idea inicial del regidor era derribar por completo la Torre, salvando eso sí, sus seis ventanas góticas

el Archivo Histórico de Sant Martí en la masía, y se alzaría un museo a poca distancia. "El museo es una oferta que no se puede rechazar" -apunta Sandoval- "pero repito: debe guardar una armonía con la Torre... y evidentemente, no taparla". Oleguer Méndez, sin embargo, rechaza de plano este extremo: "La Asociación de Vecinos de la Sagrera no va a consentir ningún otro edificio en los alrededores: lo único que permitiremos será la fiel reconstrucción de la Torre". Sus argumentos son que "el Pla de l'Entorn de la Sagrera tiene más edificabilidad de la que realmente puede soportar, por lo que no admitiremos el incremento de 1 metro cuadrado más". Manifiesta que el interés de su asociación es que "la reconstrucción del inmueble sirva para optimizar su espacio interior, aprovechándolo para cuantas más cosas, mejor". Y lanza un aviso para navegantes: "Si algún barrio o distrito vecino necesitan un equipamiento, que busquen suelo dentro de su territorio para llevarlo a cabo".

La solución técnica

El proyecto de Julio Laviña prevé que las dos fachadas -la de Clot y Espronceda- sigan en pie, sostenidas por complejas estructuras. Las soluciones técnicas variarán. Mientras la de la calle Clot (de los siglos XIV y XV en la mitad norte y del XVIII en la mitad sur) se sujetará con una pantalla metálica, la de la calle Esprocenda (del siglo XVIII) quedará literalmente suspendida sobre el foso hasta que finalicen las obras.

¿Otra solución es posible?

Sandoval confiesa que "la mejor solución para los vecinos hubiera sido que la Torre no se tocara bajo ningún concepto". Y para ello, en un principio, plantearon una alegación: Que el AVE pasara por debajo de los trenes de Cercanías. De esta manera circularía bajo la casa a 14 metros de profundidad. "No sólo se hubiera evitador afectar la Torre, sino que se ahorraría muchísimas molestias a los vecinos". La alegación fue rechazada en base a razones técnicas. Aunque el líder vecinal intuye una razón inconfensable: "Por lo visto, en el nivel del subsuelo por donde circulará el AVE se construirá un centro comercial. Y no será un centro ordinario, sino de cierta categoría, acorde con este tipo de trenes. Y claro, cuanto más profundo circule el AVE, más difícil será construir dicho centro". Y concluye con una reflexión obvia, aunque llena de lógica: "Claro, nosotros no somos técnicos ni disponemos de ellos para contrastar las razones que nos han dado".

Oleguer Méndez, en cambio, lo tiene muy claro. Afirma que los vecinos de Navas y la Sagrera "nunca han formulado esta alegación". Es más: cuando han tenido conocimiento de ella, se han opuesto "porque supone no poder llevar a cabo el cubrimiento total de las vías en la zona del puente de Calatrava y Espronceda, que es nuestro primer objetivo. Porque es en nuestro barrio donde las vías están a cielo abierto y no en el Clot, donde todas están cubiertas". Objetivo que sí se consigue con la solución municipal, ya que "bajar los trenes de Cercanías a la planta -3 y el punto de nivelación del AVE generan unas cotas que permiten ese cubrimiento". No alberga dudas sobre la solución final ("según la exposición tanto de los técnicos de Fomento como del Ajuntament es la más adecuada") y va más allá: "La solución adoptada es la que nosotros y la plataforma del AVE del distrito de Sant Andreu defendíamos". Para rematar, se muestra confiado en que el consistorio satisfará las demandas vecinales. "Sí, lo hará. Entre otras cosas, porque tiene un compromiso con la Asociación de Vecinos de la Sagrera para el cubrimiento total de las vías. Y porque desde el inicio del proyecto ha habido seis millones de euros de presupuesto para esta afectación, aportados por Fomento, por lo que no veo motivos para pensar que no van a hacer lo que dijeron que van a hacer".

FOTOS: IGNASI R. RENOM

Patrimoni en perill

MERCÈ TATJER

La ràpida transformació que han sofert ciutats històriques com Barcelona des de mitjan segle XX continua i s'intensifica avui, en els inicis del segle XXI. Les noves tècniques constructives, els nous models urbans així com la manca de participació real en la presa de decisions urbanístiques va acompanyada sovint de la manca de debat sobre el patrimoni cultural (arquitectònic, científic-tècnic, industrial, de memòria històrica, entre d'altres), en el marc de fortes pressions immobiliàries. La insuficiència dels organismes municipals dedicats a aquesta tasca (que disposen de poc personal i pocs recursos) i de les figures de protecció (plans de patrimoni industrial, per exemple), poden arribar a posar en perill i a destruir peces cabdals del nostre patrimoni urbà sense ni tan sols un estudi documental previ.

Una part del patrimoni en perill està mínimament catalogat, tot i que aquesta protecció és, en la majoria dels casos, insuficient per garantir la seva digna conservació o la seva memòria, mes enllà d'algun fragment o d'algun estudi difícil de consultar. Sovint són massa freqüents la descatalogació d'elements, el trasllat d'edificis o, fins i tot, les promeses de preservació que no arriben a bon fi.

Hi ha un altre patrimoni que no es troba ni tan sols en l'anterior situació, ja que, per desconeixement o per manca de criteri, no ha estat mai considerat com a tal.

Es fa necessari obrir un debat sobre el patrimoni cultural de la ciutat més enllà de l'arquitectura i dels béns immobles, ja que és important tenir en compte els traçats, els paisatges, el medi natural, i també el patrimoni científic, tècnic i industrial, juntament amb el patrimoni immaterial (història oral, oficis, tradicions, costums...), sense oblidar el patrimoni mobiliari i moble.

Amb la següent relació d'elements del patrimoni en perill volem iniciar un debat obert, per arribar a un major coneixement que permeti disposar de criteris per a la seva documentació i, si cal, conservació:

- ✗ Centre històric del Poblenou (especialment nucli de la plaça Prim i eix Marià Aguiló)
- ✗ Barri de la Satalia
- ✗ Carrer Pere IV
- ✗ El Prat Vermell
- ✗ Conjunt neoclàssic del barri de Barceloneta (traçat i tipologies residencials històriques)
- ✗ Casa del segle XVIII carrer Sant Carles, 6 (Barceloneta)
- ✗ Puda d'en Manel (Passeig Joan de Borbó, Barceloneta)
- ✗ Parc de la Ciutadella
- ✗ Església de l'antic Hospital Mental de la Santa Creu
- ✗ Església neoromànica de la casa de Misericòrdia
- ✗ Torre del Moro (antiga plaça Ciutadella)
- ✗ Casa i horta dels Lacambra (Pere IV-Provençals)
- ✗ Torre del Fang
- ✗ Fàbrica La Escocesa
- ✗ Fàbrica Bayer
- ✗ Marina de Sants i, en especial, el conjunt de cases unifamilars de la RENFE, i la Colònia Santiveri
- ✗ Collserola (alzinar)
- ✗ Collserola (jardins de Nicolau Mª Rubió i Tudurí)
- ✗ Penya-segats del Morrot - antic solar Rivière

Es tracta només d'una petita mostra d'elements, en bona part reivindicats ja per associacions i entitats cíviques i culturals; hauria de ser el punt de partida d'aquest nou debat ciutadà, que cal encetar el més aviat possible. No per conservacionisme romàntic, sinó perquè està en joc la memòria històrica i la identitat de la nostra ciutat.

SOGEUR S.A.

Gestora de Cooperatives d'Habitatge a Catalunya

Promocions lliurades a Barcelona durant el primer semestre de l'any 2008.

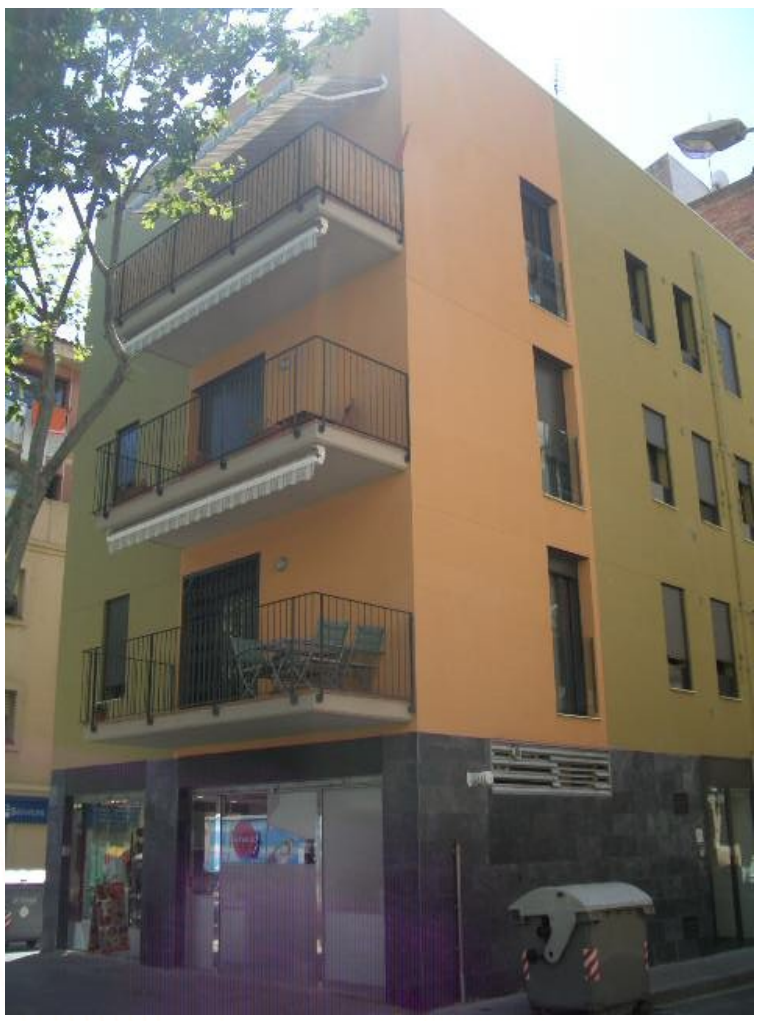

Barceloneta:	C/ Baluard, 49-51 (7 habitatges) C/ Sant Miquel, 2-4 (8 habitatges)
Data lliurament:	26 de febrer de 2008-07-03
Promotor:	PROJECTE HABITAT 2000, SCCL
Arquitecte:	Victor Seguí i Santana
Arquitecte tècnic:	Lluís Caballer Seret
Constructora:	GECOINSA,
Gestora:	SOGEUR, SA

Rambla Raval:	Rambla del Raval, 51 (8 habitatges)
Data lliurament:	29 de març de 2008
Promotor:	COOPERATIVA DEL TEU BARRI, SCCL
Arquitecte:	Alvaro Diego Baigún Leff
Arquitecte tècnic:	Josep Torta Pons
Constructora:	EDELBAU EUROPA, SL
Gestora:	SOGEUR, SA

C/ Avinyó, 32, planta 1a. 08002 BARCELONA. Telèfons: 934883113 / 934882010 Fax: 933428271 e-mail: comercial@sogeur.com

Crònica

6 Del PAM al 'cas Vilaró': un any de poc govern

9 La Ciutat Judicial avança amb matèries pendents

El Maremàgnum va ser un avís. El paisatge barceloní que viu estressat pels grans edificis suposadament prestigiosos comptarà amb una nova tensió l'estiu del 2009. L'Hotel Vela, a 20m de la platja, regalarà als barcelonins tota mena de complicacions. I també al litoral, víctima d'una nova agressió

Hotel Vela: primera línia d'especulació

DANI CODINA

La Barceloneta, sense xiringuitos però amb hotel de luxe

GEMMA AGUILERA

La campanya institucional de l'Ajuntament de Barcelona *Visc (a) Barcelona*, en què diversos veïns reals descriuen una ciutat de somni amb bars de patates braves i serveis socials i culturals per a tots, podria haver inclòs un veí de la Barceloneta afirmant que *"Visc (a) les platges sense xiringuitos i amb hotels de luxe"*.

L'Hotel Vela, un enorme bloc de maons de luxe dissenyat per Ricard Bofill, s'enlairarà a 88 metres sobre un espigó a només 20 metres del mar. Complementat per una zona comercial, aparcaments i un edifici d'oficines, el complex s'inaugurarà previsiblement l'estiu del 2009, però la polèmica ja estava servida des del moment en què es va presentar el projecte inicial. El fet que amb aquesta construcció es guanyin 9 Ha de passeig públic no compensa ni de bon tros l'agressió al paisatge i al barri que, a parer dels veïns de la Barceloneta i de molts experts, suposa aquest projecte privat.

Vida de barri afectada

"L'hotel de luxe és la viva imatge del capitalisme en estat pur que ho arrossega tot al seu pas. Aquest complex revaloritza turísticament la zona, però el turisme de la Barceloneta és desordenat i invasiu amb el vist-i-plau de l'Ajuntament", denuncia l'Emília Llorca, presidenta de l'Associació de Veïns L' Òstia. Els veïns ja saben com és l'estiu al barri: "molts aprofiten aquesta època per duplicar els preus de cara al turista, però els que hi vivim tot l'any en paguem les conseqüències. Quan s'inauguri l'Hotel Vela la nostra qualitat de vida seguirà reculant, com ja ho ha fet per culpa dels apartaments turístics". El veïnat també tem que l'Avinguda de Joan de Borbó quedi totalment col·lapsat quan a la circulació avui ja molt densa s'hi afegeixin els clients de l'Hotel, alhora que lamenta que la imatge del barri quedi més malmesa per dissenys "horribles" que posen més barreres al curs natural de la costa barcelonina. Aquesta construcció s'ubica a la gran esplanada guanyada entre el final de la platja de la Barceloneta i la nova bocana del port.

La Favb també s'oposa al projecte, i afegeix un nou argument. "Aquests espais dedicats a l'oci acaben generant molts

> Els veïns dubten que el complexe generi llocs de treball en un barri molt envellit de botiguers i pescadors

> La situació a primera línia de costa suposa la privatització d'un espai públic i una agressió al paisatge barceloní

problemes de seguretat, en tenim exemples amb el Maremàgnum, el Port Olímpic o l'Heron City. Problemes que s'intenten resoldre amb una seguretat privada que no sempre respecta els drets de les persones. A més a més, aquests conflictes sovint tenen conseqüències en l'entorn immediat", adverteix l'Eva Fernández, presidenta de la Favb.

Als veïns de la Barceloneta tampoc no els ha convençut la tesi de l'Ajuntament per justificar la concessió del permís per edificar a 20 metres de la costa. "Es defensen dient que l'Hotel generarà molts llocs de treball per al barri, però per si no ho recorden, som un barri molt envellit i de gent de tota la vida, pescadors, botiguers etc. De debò que ens donaran feina?", ironitza l'Emília Llorca, que lamenta que el consistori no hagi valorat les conseqüències d'aquest projecte per a un barri que ja suporta prou el pes del turisme desordenat i en ocasions poc respectuós.

Qüestionament legal

L'Hotel Vela, oficialment W Hotel, es va començar a construir el juny del 2007 i serà una realitat d'aquí a poc més d'un any.

Però no tindrà massa a veure amb el plantejament oficial de l'arquitecte. El 2001 es va posar sobre la taula un projecte que provocava un impacte fora de mesura sobre la façana litoral de la ciutat amb una alçada de 160 metres. Set anys després, havent rebaixat l'altura a la meitat i situant el complex a 20m de la platja, el projecte va tirar endavant sota la direcció de l'Autoritat Portuària de Barcelona, que va adjudicar la construcció –la inversió prevista és de 180 milions d'euros- i

PASSA A LA PÀGINA 6

Qui hi ha al darrere de l'Hotel Vela

ALBERT RECIO

Sheraton Hotels & Resorts, que gestionarà l'hotel Vela, és un grup hoteler dels Estats Units especialitzat en hotels de luxe. És la vuitena cadena hotelera del món. Actua amb les marques Sheraton, Westin, Four Points, Saint Regis, W Hotels, The Luxury Collection, le Meridien, Aloft, Element. Gestiona en tot el món 925 hotels i resorts (centres de vacances), dels quals 74 són hotels i 26 resorts propis, 415 els gestiona directament i 408 són franquícies (en hostaleria és habitual que la propietat dels hotels sigui d'algun inversor privat i la gestió, d'una cadena especialitzada). A Espanya gestiona hotels de luxe com el Palace (Madrid), Maria Cristina (San Sebatián), Mencey (Santa Cruz de Tenerife), Alfonso XIII (Sevilla), el Paular (Rascafría, Madrid), Sheraton (Adeje, Tenerife) i altres a la Costa del Sol i Benidorm. A Catalunya té la gestió de l'Hotel Balneari Ra (Vendrell), le Meridien (Barcelona) i està invertint a Montroig del Camp.

La propietat de l'hotel Vela és de **Nova Bocana Barcelona**, una empresa inversora constituida a parts iguals (25%) per quatre grans grups constructors:

✓ **FCC** (d'Esther Koplowitz i amics)
✓ **OHL** (de l'ex-ministre franquista Villar ir)
✓ **Comsa** (de la família Miarnau)
✓ **Sacresa** (de la família Sanahuja)

Tots ells ja citats en números anteriors de *Carrer*, els tres primers grups formaven part del consorci que havia de construir la infraestructura del mini-transvasament. A més han creat **Nova Bocana Bussines** per explotar activitats d'oci, comerç i oficines junt a l'hotel.

VE DE LA PÀGINA 5

l'explotació del complex a una unió temporal de quatre empreses.

Però són molts els qui qüestionen que aquest projecte realment compleixi la filosofia de la Llei de Costes i sospiten que s'han passat per alt alguns aspectes legals per tal de permetre'n la construcció. Experts i veïns afectats coincideixen a denunciar que aquest gran hotel dins del mar contamina el paisatge i modificarà les onades, a banda que ja ha destruït l'escullera, que era un dels passeigs més tradicionals de la ciutat.

Horacio Capel, geògraf de la Universitat de Barcelona, recorda que la Llei de costes està feta per assegurar el domini públic de l'espai litoral, que "a Barcelona es va utilitzar aquesta eina legal per destruir tots els xiringuitos de platja, amb l'argument que no garantia el pas de la gent i que creava una situació de precarietat del paisatge". És per això que Capel es pregunta com és possible que ara, sota l'empara d'aquesta llei, es permeti construir aquest hotel a primera línia de costa: "És una privatització de l'espai públic, em sorprèn que tingui autorització. És un hotel privat en la primera línia de platja que, al marge dels permisos que pugui tenir, comportarà una agressió al paisatge barceloní i a la seva platja. Em pregunto si realment això és el que es vol per a la ciutat". A parer d'aquest expert, la concessió per a l'edificació del complex hoteler i d'oci "representa una transgressió de la Llei de costes en la qual no s'ha mesurat l'impacte mediambiental del projecte".

Tot i que ja no hi ha marxa enrere, cada dia les grues enlairen una mica més l'edifici, els veïns de la Barceloneta que estan en contra de l'Hotel adverteixen que no es quedaran de braços creuats.

Una bona rectificació

Ni discoteques ni espais d'oci nocturn de cap mena, només oficines i serveis per als treballadors del complex hoteler i dels edificis d'oficines. El projecte de Ricard Bofill ja no serà apte per al públic enamorat d'ofertes com el Maremàgnum o el Port Olímpic, tot i que en els primers plans especials es preveien fins a 4.500 m² de sostre per a "usos recreatius i culturals". Així ho asseguren fonts del consorci encarregat de la construcció, que ara preveu un total de tres edificis al marge de l'Hotel, dos dels quals de quatre plantes d'alçada, i el tercer de nou pisos. Es destinaran aproximadament 1.500 m² a serveis de restauració, oficines bancàries, copisteries i alguns bars.

Del PAM al 'cas Vilaró': un any de poc govern

MARC ANDREU

JOAN MOREJÓN

Aquest ha estat un llarg any per a un mínim mandat

A Barcelona, seria injust i demagògic recuperar el crit de revolta premoderna "mori lo mal govern". Tampoc es pot parlar de desgovern. Però és indubtable que sí que hi ha hagut poc govern de la ciutat en el primer llarg any de mandat en minoria de l'alcalde Jordi Hereu, políticament complicat.

Ara respira gràcies a un acord amb ERC sobre la reforma del Carmel i el Pla d'Acció Municipal (PAM) que els republicans (amb CiU i PP) van bloquejar. I, malgrat l'incòmode eco del cas Vilaró, l'Ajuntament es prepara per recuperar la iniciativa amb un pla de barris qüestionat tant pel moviment veïnal com fins i tot per alguns districtes.

L'Ajuntament recolza en un PSC desorientat –José Montilla va admetre al seu congrés la "preocupació" per la sagnia electoral barcelonina- i controlat per Carles Martí –a la tardor serà ungit primer secretari socialista a Barcelona-. L'Ajuntament recolza també en una ICV-EUiA gairebé desapareguda i en ple relleu de lideratge –Imma Mayol per Ricard Gomà, que abans de la propera assemblea ecosocialista ha donat ordres de reactivar la seva organització-. I, a tot això, l'alcalde Hereu ha viscut un any pendent de l'humor i les condicions del seu exaliat avui a l'oposició, la internament complexa ERC de Jordi Portabella. Mentrestant, tant el popular Alberto Fernández Díaz com el nacionalista Xavier Trias han sortit políticament reforçats dels respectius congressos del PP i CDC. Fins al punt que Trias s'ha autoinvestit de nou candidat de CiU a l'alcaldia.

Esperar a que ERC tornés al govern municipal si resolia les seves pugnes internes –opció ara descartada, substituïda per un anhelat pacte de legislatura però posposada de nou fins a l'incert congrés regional republicà a Barcelona, després de l'estiu- ha contribuït a que l'Ajuntament no pogués forjar un nou discurs de ciutat i una obra de govern clara i concreta. Però l'explicació de tot plegat va una mica més enllà de la política entesa en un sentit partidista o electoral.

El bipartit insisteix –i més que ho farà- que ha arribat l'hora de la Barcelona social i dels barris, propera a les persones. Ara bé, malgrat l'oxigen que li ha donat ERC en avalar l'hivern passat els pressupostos del 2008 i aquest juliol un ambigu preacord sobre el PAM, el cert és que l'Ajuntament ha estat un any semiparalitzat. Encara sense la preceptiva aprovació del PAM, full de ruta del mandat, l'alcalde ha viscut obsessionat per presentar una revàlida de primer curs en forma de bany de masses malgrat ser conscient (ho corroboren molts testimonis) que el seu fort són les distàncies curtes i el petit comitè.

L'assaig va ser al discutit Parc Central del Poblenou: ni a l'Ajuntament li agrada l'obra de Nouvel, però es va voler estalviar (sense èxit) les crítiques veïnals tot negant la paraula a la comissió de seguiment durant una inauguració que, això sí, va ser un èxit de públic. També va ser un èxit l'estrena d'Hereu en un bany de masses al castell de Montjuïc: 40.000 persones s'hi van concentrar el 15 de juny en una festa popular de recuperació de la fortalesa que, segons fonts periodístiques i municipals, va tenir una magnitud desaconsellada pels responsables municipals de cultura.

A falta de projectes tangibles, Hereu ha volgut vendre una ciutat de futur a través d'informacions i desinformacions que han culminat amb l'equívoca publicitat de la revista *La Barcelona que viene* (que *La Vanguardia* va distribuir el primer diumenge de juny) i amb els despropòsits del cas Vilaró. Més que l'ocultació de les ferides sofertes pel cap de la Guàrdia Urbana, Xavier Vilaró, la nit-matinada (29-30 de juny) que Espanya va guanyar l'Eurocopa, la negació dels incidents protagonitzats per seguidors i alguns centenars de neofeixistes autoconvocats per internet a la plaça Espanya exemplifica que la ciutat viu en fals.

No es ni amb maquillatge ni amagant el cap sota l'ala que es basteix el discurs d'una nova Barcelona després que aquesta ha esgotat els seus insostenibles models de creixement urbà -el que responia al patró d'exposicions internacionals, Jocs Olímpics i Fòrum- i econòmic. Perduda fa anys la potència industrial, la crisi global anuncia el final de la febre d'or del turisme, el comerç i l'especulació immobiliària sense que la ciutat hagi consolidat encara l'economia del coneixement i un tercer sector, de serveis i benestar social que ara posaran a prova veïns hipotecats fins al coll, aturats, treballadors a precari i una pobresa en augment. Immigrants o no, tots afectats per la crisi.

> La crisi global anuncia el final de la febre d'or del turisme, el comerç i l'especulació immobiliària sense que la ciutat hagi consolidat encara l'economia del

L'Ajuntament no troba (o no sap explicar) el seu model de ciutat i, en conseqüència, difícilment pot governar molt si, a banda d'estar en una minoria que li costa assumir, l'oposició tampoc té clar un model alternatiu. Hereu i el bipartit han tingut fins ara mala sort: no se'ls pot fer grans responsables ni de l'apagada elèctrica de l'estiu passat, ni del caos de les infraestructures (Renfe i aeroport), ni de la sequera.

Però sí que és culpa de l'Ajuntament (bipartit i oposició, en graus diversos) estar en fals en operacions, o projectes que poden marcar model (bo o dolent): com la remodelació del Camp Nou, el túnel d'Horta, el Zoo marítim, Sagrera-Sant Andreu, Tibidabo-Collserola, la reforma del Carmel i el mateix PAM. I ara que sembla que (avantçant-se ERC a CiU en oferir un mig pacte d'estabilitat) l'Ajuntament recupera els triumfos del Carmel i el PAM; ara que juga la bona carta d'iniciar la reforma de la plaça de les Glòries; ara que podria apostar bé optant per connectar els tramvies per la Diagonal; i quan encara li dóna joc la *croupier* de Ciutat Vella, Itziar González; doncs resulta que, ara, Hereu (o Martí reciclant una idea d'Escarp?) es treu un as de la màniga, el pla de barris, sense pensar que qui fa trampes ja ha perdut.

La FAVB i fins i tot algun responsable de districte ja han avisat que és impossible adaptar el gros de la planificació municipal, en especial equipaments i participació en forma de consells de barri i plans comunitaris, a les 73 unitats territorials en que s'ha dividit la ciutat. Perquè el moviment veïnal qüestiona d'entrada aquesta divisió i n'ensuma objetius municipals de *divideix i venceràs*. I perquè no té gaire sentit crear i pagar consellers i tècnics de barri de designació política si encara els consells de districte no s'escullen democràticament ni se n'extreu tot el suc, malgrat la seva apretada agenda participativa i de reunions. Perquè, de reunions, n'hi ha. Als districtes, a les regidories, als grups municipals i a l'Ajuntament. Això sí: governar, aquest any poc.

Els consells de districte i el camí recorregut

ANDRÉS NAYA

Els consells de districte funcionen de fa anys. Hi compten amb un reglament, ara modificat, desenes de comissions que funcionen de mil maneres i sessions als plens que suposen una important pràctica de participació, tant per la part positiva com per les seves carències o retrocessos. Valorar el camí recorregut podria haver estat el punt de partida per discutir com s'articularan a partir d'ara i quins continguts han de tenir, tant els consells de districte com l'organització dels barris. També com es designen les persones que els compondran. Sembla que només interessa allò que cobraran. Perquè no es diu res de la seva representativitat. Portem un any de mandat amb un funcionament municipal lent. Un PAM sense aprovar. Altres decisions que es prenen a corre-cuita i sense garantir-ne la informació ni les propostes consensuades.

Queden tres anys de mandat. El temps passa i ni una paraula de l'elecció directa dels consellers de districte. No només hi ha incompliment dels programes electorals, sinó veritable por a la participació directa. Com va dir en privat una regidora, "m'interessa la participació dels ciutadans d'un en un, s'ha d'arraconar les associacions de veïns, ja que debaten col·lectivament, algunes vegades estan assessorats i a més a més, són crítiques".

El miratge de la participació als barris

EVA FERNÁNDEZ
PRESIDENTA DE LA FAVB

Quan l'Ajuntament va anunciar a bombo i plateret la nova divisió dels barris de Barcelona la Favb ja va manifestar les seves reticències. Ens plantejàvem quin era el sentit d'una divisió que ningú creia necessària, tret de l'Ajuntament, i que no responia a una demanda ciutadana.

Ens semblava excessiu haver d'aplicar la màxima del "pensa malament i encertaràs". No obstant, tot ens duia a creure que l'única raó que donava sentit a la divisió era procurar en ella mateixa aquesta mateixa divisió. La divisió i la neutralització de la participació veïnal organitzada als barris.

La nova proposta municipal que es resumeix en un text d'un sol foli, tramès a la Favb, pretén tancar el procés encetat ajuntant la proposta d'un "pack de barri" d'una banda amb la dels mecanismes de participació "de barri" per l'altra.

Pel que fa al "pack de barri", la sola proposta ja contradiu l'esperit dels dos documents que s'han treballat fins ara amb l'Ajuntament per donar cos al Pla d'Equipaments. Tant al primer document com al segon, s'establien uns criteris generals per passar de la necessitat sentida o detectada en un barri a un servei i/o a un equipament. S'insistia en la necessitat de no tenir una visió estreta dels equipaments com a pertanyents a un sol barri ni d'agafar-se de forma exclusiva a les ràtios. En un barri d'orografia complicada o amb poc servei de transport públic, com alguns que tenim a la ciutat, l'accessibilitat a un equipament determinat ha de comptar més que el nombre d'habitants. Pel contrari, en altres barris, haurem de pensar que l'àrea d'influència d'un determinat equipament, o com es relacionen i potencien diversos equipaments entre si, té un abast que depassa el d'un sol barri, i aquesta dimensió també pot ser positiva i ajudar a racionalitzar recursos per tal que es distribueixin de forma equitativa i cobrint les necessitats reals de la població.

Tornar d'aquest model complex, que requereix avaluar les característiques de la població, les projeccions futures de població, els nous usos del temps, el planejament urbanístic, per posar alguns exemples, a un model basat en el "pack de barri" (no obstant amb una anotació de gran discrecionalitat, perquè que estigui en el quadre no significa que tot es faci a tots els barris) obre les portes a la cultura del Nimby i de la competència i rivalitat entre barris que volem combatre des del moviment veïnal.

ARXIU

Ple del districte de Nou Barris

Pel que fa als "mecanismes de participació" de barri hem de dir que confirma les nostres pitjors sospites. L'apartat de "participació" preveu la celebració d'audiències de barri, la creació de plans comunitaris de barri, de la figura del tècnic o tècnica de participació de barri i de consellers o conselleres de barri designats i remunerats. Com ja hem manifestat, això, lluny d'apropar la participació als barris pot tenir conseqüències molt negatives per a la mateixa.

> Les figures de tècnic en participació o conseller de barri semblen concebudes per evitar que la queixa i la demanda arribi als regidors

La proposta de fer un Pla Comunitari a cada barri, a més a més de ser inviable econòmicament pel cost que suposaria, té sentit únicament en aquells barris on el teixit social està afeblit i es donen problemes de cohesió social o bé allà on es plantegen reformes urbanístiques de gran abast. A no ser, és clar que del que estiguem parlant sigui de fer succedanis de plans comunitaris que mantinguin entretinguda la població més crítica.

Les figures de la o el tècnic en participació o la consellera o conseller semblen concebudes com a pantalles per tal d'evitar que la queixa i la demanda arribin als regidors i regidores. Nosaltres hem demanat sempre la creació de la figura dels consellers i conselleres vinculats als barris, però escollits democràticament, no designats des dels partits polítics. Plantejar la discussió des del barri el que farà serà treure el debat polític de l'àmbit dels districtes, on ha estat fins ara. Promoure la participació prenent com a referència el barri representa diluir les demandes de les entitats veïnals en un seguit de demandes de tipus parcial i immediat (les de la categoria de la "caca del gos" o del "fanal trencat", per entendre'ns) que ara ja ocupen els primers temps de les audiències dels districtes, on primer s'escolten les queixes veïnals i després es dóna la paraula a les entitats. Representa també trencar les coordinacions transversals de les entitats veïnals i ciutadanes que són de dimensió de districte i sovint de diversos districtes a partir d'eixos urbanístics. Representa, en definitiva, dividir el moviment veïnal.

No estem en contra de la participació, però la volem de qualitat. Fa 40 anys que venim participant activament a la vida de la ciutat i no ens fan falta classes de participació impartides per tècnics o tècniques voluntariosos. La nostra experiència mostra també com sota el pretext de fer processos participatius "amplis", el que es duen a terme són maniobres per neutralitzar les veus dissidents embolcallant-les en gomets i cartulines de colors.

> La veritable participació inclou informació, consulta, negociació i la possibilitat de participar en la presa de decisions i el dret de vet

La participació en la presa de decisions inclou diversos estadis en un procés creixent de protagonisme ciutadà: informació, consulta, negociació (deliberació), possibilitat de participar en la presa de decisions i el dret de vet o de proposta legislativa. En els processos participatius als quals assistim rarament passem dels dos primers nivells. Tenim un teixit social prou madur com per avançar en la democràcia sense simulacres, de forma clara i decidida. La resta de maniobres només serviran a la desafecció i al populisme.

Visca Barcelona!
Aquesta és una campanya, com el seu nom indica, de tots els que vivim a Barcelona. Per això, si et ve de gust, pots entrar al nostre web, perdó, al teu web, i dir-hi la teva.
bcn.cat/viscabarcelona
Ajuntament de Barcelona

La Ciutat de la Justícia avança amb compromisos pendents

La Ciutat de la Justícia està a punt de finalitzar la seva construcció sense que les administracions hagin desenvolupat els compromisos adquirits amb els veïns

VICENT CANET

La ciutat judicial té previst finalitzar les obres a principis de l'any vinent i iniciar el seu funcionament a finals del mateix, després que es traslladin els jutjats procedents de Barcelona. De fet, ja està en funcionament la part corresponent als jutjats de l'Hospitalet. Aquest projecte, aprovat quan governava CiU, va ser modificat pel tripartit, que va reduir-ne el volum en un 24%, va rebaixar la densitat d'edificabilitat i va incorporar habitatge social a les previsions d'equipaments.

La Ciutat tenia previst en un inici concentrar totes les institucions judicials més importants assentades a Barcelona, però finalment no hi seran el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, l'Audiència de Barcelona, ni els jutjats contenciosos-administratius, ni els socials. En primer lloc, perquè la previsió d'habitatge social i equipaments, i la reducció del nivell d'edificabilitat va reduir l'espai aprofitable per a les instal·lacions judicials.

Amb tot, les associacions de veïns, sobretot les vinculades a l'Hospitalet del Llobregat, on es troba més del 80% del part del terreny on s'ubica aquesta ciutat, estan a l'expectativa del compliment dels compromisos adquirits per les administracions, especialment la Generalitat, durant la passada legislatura. Amb tot, critiquen que des de la conselleria de Justícia s'ha mostrat desinterés per reunir-se amb els veïns. "Des que Montserrat Tura és consellera no ha mantingut cap reunió amb nosaltres", afirma Fabriciano Alepuz, portaveu de la Federació d'Associacions de Veïns de l'Hospitalet (FAVH) qui indica que l'entrevista la tenen demanada des de 2006.

> La Federació d'AVV de l'Hospitalet té demanada una entrevista amb Justícia des del 2006 que encara no s'ha portat a terme

Millores al projecte inicial

A l'inici del projecte es va constituir la comissió de seguiment de les obres formada per les administracions -Generalitat i ajuntaments de Barcelona i L'Hospitalet- i les associacions de veïns dels dos municipis afectats. Alhora, es va crear una plataforma de veïns afectats per les obres que consta de sis associacions i que va servir per posar en comú les reivindicacions. Després d'una sèrie de negociacions es van assolir una sèrie de compromisos "que han donat lloc a un projecte millor que l'inicial", afirma Alepuz, qui afegeix que, malgrat tot, "no és el model de ciutat que voldríem, però s'ha aconseguit una humanització del projecte".

FOTOS: DANI CODINA

La nova Ciutat de la Justícia,entre Barcelona i L'hospitalet, suposarà l'edificació de 310.000 metres quadrats

Entre els diferents compromisos alguns ja s'han complert, com la reducció del volum del projecte i la recuperació i manteniment de la masia de Can Colom, ubicada al costat de la plaça Ildefons Cerdà, i de la qual ja han començat les obres. En canvi, altres no s'han iniciat, com ara la pactada biblioteca per al barri o la construcció dels habitatges socials o de pàrkings destinats a veïns. Els compromisos genèrics existeixen, però no s'han concretat en negociacions entre els veïns i l'administració per al seu desenvolupament. "De fet, encara no hi ha hagut una reunió amb els veïns, tot i que sí amb alguns tècnics per aclarir determinades qüestions prèvies a algunes obres que ja s'han iniciat", indica Alepuz.

Tot i que la unitat ha estat el criteri fonamental de la plataforma, hi ha hagut una diferència, ja que l'agrupació de veïns de Gran Via centre ha presentat un recurs davant del Tribunal Constitucional en contra del volum previst en les obres de la Ciutat Judicial. Un altre dels conflictes, ja passats, va ser el canvi de destinació d'uns terrenys previstos per a equipaments per a L'Hospitalet del Llobregat, que en el seu moment va aixecar una forta polèmica, i que finalment formaran part de la Ciutat Judicial.

Seguretat i comunicacions

La seguretat i les comunicacions són dos dels temes que preocupen els veïns de l'Hospitalet i de Barcelona. "Des de Barcelona pensàvem que no era el lloc adequat per ubicar un equipament com la Ciutat de la Justícia", afirma Josep Xarles, vicepresident de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (Favb), ja que, indica, "crèiem que col·lapsaria els carrers del barri (Sants-Montjuïc)". Amb tot, des de Barcelona, la mobilitat era vista com el principal problema "perquè a nosaltres a penes si ens corresponia un 20% del terreny destinat al projecte".

Sense metro fins al 2012

Tot i que hi ha serveis de transport públic a l'abast dels qui vagin a la Ciutat Judicial -autobusos i diferents serveis de taxi- encara no ha arribat la L-9, que era el servei que havia de garantir que no hi hagués problemes. I aquesta línia de metro no arribarà fins al 2011-2012, quan la ciutat es posa a funcionar a ple rendiment al 2009. De fet, que la futura L-9 tingués una parada a la Ciutat Judicial era un dels pactes amb els veïns per garantir que la mobilitat prevista, de 30.000 usuaris diaris, no fos un problema, ni ocasionés un col·lapse.

Respecte a la seguretat, els veïns de l'Hospitalet demanen un escamot de Mossos d'Esquadra específic per a aquest espai, ja que una gran part de l'equipament durant la nit, caps de setmana i festius estarà desocupat. Per això, un dels punts de reivindicació veïnal va ser establir-hi pisos de protecció oficial per garantir una mínima presència habitual de residents que evités que la Ciutat Judicial es convertís en un espai desert i, per tant, amb major risc d'inseguretat. Amb tot, aquesta presència de policia catalana tampoc no està garantida.

Especulació *made in* Corbacho

El van enviar a Madrid, però a l'Hospitalet ha deixat la seva empremta. La Ciutat Judicial, situada entre Barcelona i l'Hospitalet, construirà 310.000 metres quadrats als 53.000 que ocupa. Una ciutat que mirarà al cel. Així ho van denunciar al desembre de l'any 2000 els veïns i veïnes de Gran Via Centre. Van presentar al·legacions en contra del projecte. El tripartit de la Generalitat hi va fer rebaixar un 24% l'edificabilitat. Les al·legacions no han estat respostes.

En 5 paraules

Manifestòdrom
L'any passat es van comptar 1.297 mobilitzacions a la ciutat de Barcelona, 531 d'elles comunicades prèviament i 766 per lliure. Un 20% van ser convocades per diverses associacions: un 15% pel moviment okupa, un 13,6% per motius laborals i un 8% en defensa dels animals. Segons la policia, els antiavalots han intervingut en un 33% de les manifestacions. 7 d'elles van acabar amb greus disturbis. L'intendent Flores de la policia, en referir-se als ciutadans que exerceixen el dret de manifestació, va dir: "Les policies acaben per conèixer molt bé els seus enemics" (*El País*, 22 de juny).

Gaudí en perill
"Gaudí en alerta roja", un manifest signat per entitats ciutadanes i persones relacionades amb el món de l'art, qüestiona la rehabilitació de la cripta i el palau Güell. Es demana a l'Ajuntament l'enderrocament dels pisos il·legals construïts al costat de la casa Batlló. Es qualifiquen de "mediocres" les obres actuals de la Sagrada Família i s'afirma que el temple s'oposa al túnel de l'AVE per interessos religiosos. Exigeixen que no s'expropïin els habitatges particulars afectats per posar el solar al servei del temple. Res de nou. Le Corbusier ja es va pronunciar en aquesta direcció.

Foster trontolla
El projecte de l'arquitecte Norman Foster per al Camp Nou trontolla. Apadrinat per Laporta i Hereu, l'oposició del veïnat i la situació en què ha quedat el president després del vot de censura fa incert el seu futur. El Barça encara no ha sol·licitat la requalificació del miniestadi. Laporta no continuarà per molt temps al capdavant del club. Una nova junta s'haurà de replantejar el tema. Mentrestant, Hereu es troba en minoria i no pot aprovar el PAM.

Biblioèxit
Més de 5 milions de visites han tingut les 31 biblioteques públiques que de la nostra ciutat. Els usuaris hi van amb un doble objectiu: emportar-se algun document com a préstec i fer servir les seves silencioses instal·lacions. Els préstecs han estat de 3,9 milions de documents. Una dada d'interès: el 17% dels usuaris són estrangers. Usuaris i administració s'han de felicitar. Per no morir d'èxit, s'ha d'ampliar el seu número.

Especulació implacable
La bombolla va explotar. Estem en crisi o situació econòmica difícil. Però el Banco de Bilbao-Vizcaya ha venut la seva flamant torre a Diagonal Mar, situada en terrenys del Fòrum. L'especulació és implacable. Un grup alemany ha realitzat la més alta inversió en oficines: 84 milions d'euros. El Fòrum continua donant els seus fruits a alguns.

Els Diables volen magatzem
Els Diables no volen baixar als inferns. Denuncien que tota la vida s'han guardat i emmagatzemat els explosius i productes que fan servir als domicilis particulars, en armaris sense blindar i en edificis habitats per no poques famílies. La Coordinadora d'aquestes entitats de Barcelona reivindica un magatzem en condicions per districte.

Paseantes observadores

El plan de ascensores de la Barceloneta

DANI CODINA

Vecinas de la Barceloneta tomando el fresco

PASEANTES OBSERVADORES

La Barceloneta se ha convertido en un barrio de gran atractivo para los turistas. Lo cual ha provocado una revalorización del patrimonio construido: pisos de 35 m2 se ofrecen ya a 220.000 euros.

Un grave problema que existía está a punto de ser magníficamente resuelto por el Ayuntamiento. Se trata de los equipajes. Eran muchas las quejas sobre lo empinado de las escaleras y la dificultad de subir las pesadas maletas y mochilas que llevan los turistas. Es verdad que muchos son jóvenes, pero están algo ajados por las salidas nocturnas, y otros son ya mayorcitos y pueden tener problemas o riesgo de lumbago.

La propuesta municipal de aplicar un plan para la instalación de ascensores y remodelación de fincas, nos parece, por ello, muy acertada. Los turistas podrán subir sus maletas, los propietarios de pisos verán sus fincas revalorizadas. Y todos ganando. Es cierto que algunas parcelas tendrán que desaparecer para instalar el ascensor, pero los perjuicios que eso cause se pueden aceptar, porque son para el bien común (de los ingresos turísticos, se entiende).

Las personas mayores a las que, según se dice, también va dirigido el plan, se verán afectadas por todo el proceso de remodelación, creando una "cadena de vacantes", que puede ser también aprovechada para convertir sus viviendas en usos turísticos más rentables.

Algunos ascensores parece que podrían instalarse en las calles. Lo cual es igualmente acertado y tendría otra consecuencia positiva: impediría la circulación automóvil y convertiría algunas calles en agradables mini-patios interiores.

“El contacto entre movimientos sociales traerá la renovación”

– Ignacio Murgui y José Maria Collados
Presidente de FRAVM (Madrid) y presidente de Fevesa (Salamanca)

MARC ANDREU

El 20 de junio la Favb presentó la tercera edición del libro *La Barcelona dels barris* con dos invitados: Ignacio Murgui y José María Collados, nuevos presidentes, respectivamente, de la Federación Regional de Asociaciones de Vecinos de Madrid (FRAVM) y de la Federación de Vecinos de Salamanca (Fevesa). En el acto, como en la jornada de trabajo del día siguiente con la Favb y otros colectivos catalanes, ambos explicaron, optimistas y lúcidos, sus experiencias de lucha y organización vecinal. De esos dos días de diálogo sale esta entrevista en la que Murgui y Collados abogan por revitalizar el movimiento vecinal y por abrirlo a otros movimientos sociales.

ARXIU

Nacho Murgui y Chema Collados en el bar de la Facultat de Geografia i Història de la UB

— ¿Las asociaciones de vecinos pueden volver a jugar el papel de los años 70?

▬ Nacho Murgui: Ha llovido mucho desde el momento de esplendor del movimiento vecinal. Lo que dio vida al movimiento ciudadano, como al movimiento obrero, ha variado. Y también han cambiado las ciudades. Es un error aspirar a que las asociaciones de vecinos vuelvan a ser el contenedor, el elemento transversal, de todas las reivindicaciones. La única apuesta viable es hacer de la capilaridad de las asociaciones un referente conectable con otras expresiones sociales.

▬ Chema Collados: Quizá hoy las asociaciones de vecinos ya no pueden levantar las mismas banderas que en los 70, pero sí pueden trasladar a la sociedad valores que no son los hegemónicos. Por ejemplo, en el caso de las movilizaciones de finales del año pasado y primeros de este en Salamanca, hemos alertado contra el despilfarro del dinero público. Y, si se tercia, lo hacemos contra la connivencia política con poderes e intereses económicos, e incluso contra la corrupción, en servicios públicos de uso cotidiano como el agua, la luz o un simple asfaltado de calles.

— ¿La revitalización del movimiento vecinal pasa por rejuvenecer las juntas?

▬ Collados: En Salamanca la renovación se basado en las asociaciones de vecinos de toda la vida. Solo nos hemos sacudido algunos males, porque renovar no es sacar de las juntas a gente de 70 años para poner a alguien de 27 que, como yo, puede tener mucho entusiasmo pero poca experiencia. Todo el mundo hace falta.

▬ Murgui: En el activo del movimiento vecinal, aparte de su historia y prestigio social acumulado, está el hecho de que forman parte de él gente de muchas edades distintas, quizá como en ningú otro movimiento social. Hay que explotar eso a la vez que nos renovamos, aunque tampoco sirve de mucho que la renovación sea solo a nivel de las federaciones, como Madrid y Barcelona. Tiene que haber una renovación por la base, en las juntas de las asociaciones y también en las temáticas que trabaja el movimiento vecinal.

— ¿Cómo se cambian rutinas?

▬ Collados: El presidente de una asociación de vecinos debe dejar de creerse el pequeño alcalde de su barrio, ufano porque le invitan a todos los actos oficiales con canapés. Y las asociaciones de vecinos pueden seguir haciendo cursos de macramé, y tienen que hacer paellas, pero ni son para el macramé ni están para hacer paellas. Actividades de este tipo solo son buenas en la medida en que son un medio para crear identidad de barrio. Cuando el medio se queda en eso, perdemos nuestra esencia. Tampoco el futuro del movimiento vecinal es solo ofertar servicios, porque ello debería hacerlo el ayuntamiento.

▬ Murgui: Debemos mirar a los otros movimientos sociales y construir algo nuevo, desde lo viejo y lo ya existente, que sea útil a la sociedad. Porque no hay que olvidar que la sociedad no organizada puede responder a situaciones concretas con formas que no nos gusten. Y si esto es así, como en las respuestas xenófobas a problemas sociales, será por la incapacidad de evitarlo de la izquierda social y política organizada. El movimiento vecinal, como parte de esta izquierda social amplia, tiene esa responsabilidad.

— Pero la izquierda política ya dijo al final de la transición que la izquierda social y, en concreto, el movimiento vecinal, no tenían sentido.

▬ Collados: Hay que transmitir que no estamos al servicio del alcalde, sinó al revés. Hay quien cree que por depositar un voto cada cuatro años ya cumplimos, tanto los ciudadanos como los políticos. Pues no. No se nos puede tratar como profesionales ni como políticos, porque no lo somos. Somos vecinos. Pero debemos tener técnicos a nuestro servicio. Y los políticos nos deben dar esos recursos para poder dar respuestas profesionales a problemas que solo desde nuestro punto de vista, como vecinos, podemos detectar.

▬ Murgui: En los 70 se lograron niveles efectivos de participación, como en las luchas y los planes de Vallecas y Orcasitas, que luego nunca más se han dado. Hoy, el modelo de participación de Madrid es como el *Tang* de naranja: descafeinado y solo de apariencia.

— ¿Tienen razón pues quienes, como los okupas, se enfrentan a las instituciones de una forma más radical?

▬ Murgui: Hay que decir bien claro que las asociaciones de vecinos son tan movimiento social o más que los okupas. Y las relaciones entre ambos deben de dejar de ser de carácter instrumental, superando esa especie de división del trabajo entre mediación institucional, unos, y lucha antisistema, otros. Si el movimiento vecinal es una expresión de institucionalidad es porque contribuye a cristalizar procesos de lucha.

▬ Collados: Todos somos movimientos sociales, y a veces es duro ver que algunos no nos apoyan a nosotros en puntos concretos. El movimiento okupa a veces no responde al vecinal con la misma receptividad que nosotros tenemos hacia ellos. En cualquier caso, cambiar esto pasa siempre por enseñar a participar a la gente.

— ¿Es posible una confluencia entre distintos movimientos sociales urbanos?

▬ Murgui: La necesidad de renovación no solo la tiene el movimiento vecinal. También deben hacer un esfuerzo otros movimientos sociales. Es necesario una autocrítica por el distanciamiento entre los nuevos movimientos sociales y aquellos que ya estaban ahí. En todo caso, parte de esa renovación puede venir precisamente del contacto entre movimientos sociales. Las relaciones, por ejemplo, entre okupas y vecinos organizados a veces no son fáciles, son contradictorios. Pero, así como no se puede obviar la capacidad crítica de algunos colectivos, no se puede echar por la borda la experiencia del movimiento vecinal: tiene unos rasgos democráticos, por su estructura, como ningún otro movimiento social. Es necesario ver los puntos comunes entre los distintos movimientos urbanos y constatar que, juntos, podemos ser claves para, por ejemplo, bloquear procesos xenófobos en nuestras ciudades en tiempos de crisis económica.

▬ Collados: Podemos estar más unidos que nunca en base a unas ideas que, en el fondo, son las de siempre. Esta es la lección que extraímos del proceso que en los últimos meses a sacado a la calle a decenas de miles de personas en Salamanca: pendientes de bloquear por recurso judicial la subida de impuestos contra la que luchamos, lo que de verdad importa es el poso que han dejado las movilizaciones. Y ese poso es una conciencia crítica surgida de un movimiento levantado a partir de los barrios que luego se convirtió en movida general de ciudad. Si se hacen las cosas con entusiasmo, y pese a no tener medios, la gente sale a la calle y el movimiento ciudadano vuelve a ser tan importante como antaño. Todas las aportaciones son necesarias pero… ¿qué movimiento social tiene las sedes, la gente y la solidez que da la experiencia histórica del movimiento vecinal?

Dos jóvenes de barrio y con fama de “tocapelotas”

Al trabajador social madrileño Nacho Murgui (36 años) y al arqueólogo salmantino Chema Collados (27) les une algo más que su juventud y sus respectivas responsabilidades: desde el 2007 son presidentes, respectivamente, de las federaciones de asociaciones de vecinos de Madrid (FRAVM) y Salamanca (Fevesa), a lo que el segundo une desde hace menos la presidencia de la confederación vecinal de Castilla y León. Ambos son lo que Collados define sin tapujos como voces “tocapelotas” del poder. En manifestaciones y reuniones con políticos e, incluso, encima de un escenario. A eso se dedica Murgui, desde 1999 miembro de la Asociación de Vecinos de los Pinos del Retiro y voz del grupo de rock radical Desechos (antes de Hechos contra el Decoro), que reserva un día de su agenda semanal como liberado vecinal para ensayar. Y a eso, a ser voz incómoda, se dedica Collados. No canta; trabaja en proyectos sobre fosas de la guerra civil en la Universidad de Salamanca. Pero, tras entrar a los 18 años en la Asociación de Vecinos de Barrio Blanco, en diciembre del 2007 y enero del 2008 lideró tres masivas manifestaciones contra una subida de impuestos que levantó a 40.000 salmantinos contra su reelegido alcalde del PP

Opinió

JOAN SUBIRATS
14 Quina majoria cal per governar la ciutat?

La veu del CARRER

Desídia irresponsable

No podien fer-ho pitjor. Començant per l'alcalde, que felicitava els barcelonins per la manera cívica en què havien celebrat la victòria de la selecció espanyola ocultant els incidents. Seguint per la regidora Assumpta Escarp, que va ocultar que el cap de la Guàrdia Urbana estava greument ferit. En un primer moment la causa de la ferida és un "objecte volador" i després es dóna per certa la versió de Vilaró que va ser una pilota de goma disparada pels Mossos d'Esquadra. Al mateix temps, des de cercles relacionats amb la Conselleria d'Interior de la Generalitat es qüestionava aquesta versió. Ningú no havia vist a Vilaró a la plaça d'Espanya. S'arriba a publicar que el cap de la Guàrdia Urbana havia estat en un establiment de dubtosa reputació. Y, de sobte, 13 dies després dels incidents, apareix un important testimoni: el senyor Dalmau, gerent de la Via Pública de l'Ajuntament, que havia vist Vilaró i n'havia parlat.

No és propi d'un ajuntament democràtic el menyspreu al dret a la informació amb què s'ha dut a terme el tractament d'aquest incident. La ciutadania té dret a saber allò que fan i en les situacions que estan implicats els servidors públics, i més quan aquests tenen responsabilitats sobre la seguretat col·lectiva, com és el cas del cap de la Guàrdia Urbana de Barcelona.

No compartim la idea que el tema està tancat. L'Ajuntament fa allò més fàcil: querellar-se. S'han d'aclarir els punts confusos. S'han de concretar les responsabilitats polítiques de tanta desídia. L'alcalde, la persona que va nomenar la regidora Assumpta Escarp i el cap de la Guàrdia Urbana, Xavier Vilaró, ha de donar explicacions. Sorprèn que en un ajuntament tan presidencialista, el màxim responsable calli.

El ninot de El Roto

Fe d'errades

Al dossier dedicat a la memòria del barraquisme del número 106 de *Carrer*, a la pàgina 22, l'article de Josep Martí Gómez s'havia d'il··lustrar amb una fotografia de les barraques de

Montjuïc, la qual reproduïm. Ens vam equivocar i vam repetir la fotografia del Somorrostro de la pàgina anterior. Les nostres disculpes al mestre periodista i als lectors.

LA VEU DEL **CARRER**

Edita: Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
Obradors, 6-10 baixos
08002 Barcelona
Telèfon: 93 412 76 00
Fax: 93 412 58 88
e-mail: carrer@favb.cat
Web: www.favb.cat

Consell de direcció: Andrés Naya, Marc Andreu i Eva Fernández

Cap de redacció i maquetació: Elia Herranz

Revisió ortogràfica: Roser Argemí

Consell de redacció: Gemma Aguilera, Luis Caldeiro, Eduard Calvet, Vicent Canet, Anna Carlota, Dani Codina, Daniel Gomis, Jordi Martí, Joan Morejón, Maria Ortega, Jordi Panyella, Ricardo Iván Paredes, Ignasi R. Renom, Isabel Rey, Cristina Sirur, Jordi Tarrés, Alícia Tudela, Marc Villoro

Consell assessor: Manel Andreu, Anna Alabart, Ernest Alós, Roser Argemí, Alfons Barceló, Jesús Berruezo, Esther Cànovas, Josep Ramón Gómez, Joan B. Isart, Alfons López, Eugeni Madueño, Pep Martí, Mariano Meseguer, Pep Miró, José Molina, Eduard Moreno, Ferran Navarro, Albert Ollés, Rosa Mª Palencia, Núria Pompeia, Albert Recio, Ferran Segarra, Josep Lluís Rueda, Mercè Tatjer, Ole Thorson, Ángel Valverde, Pau Vinyes, Luis Zaurín

Portada: Dani Codina
Maqueta original: Joan Carles Magrans

Administració: Marga Parramon
Publicitat: Isabel Mancebo

Fotomecànica i impressió: Imprintsa
Telèfon: 93 878 84 03

Distribució: Trèvol Missatgers
Telèfon: 93 498 80 70

La FAVB no està necessàriament d'acord amb les opinions que s'expressen als articles signats per particulars o col·lectius. Es permet la reproducció sense modificacions de qualsevol contingut de la revista fent esment de l'autoria i sense finalitat de lucre, segons la norma *copyleft*

Imprès en paper ecològic de 80 grams
Dipòsit legal B - 21300 - 1995
Aquest número té un tiratge de 8.000 exemplars i la seva distribució és gratuïta

L'edició d'aquesta publicació ha estat possible gràcies a la col·laboració del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Barcelona i diverses entitats

La veu dels lectors

A Gràcia també hi va haver barraques

A part de felicitar-vos pel número sobre barraquisme, només comentar que he trobat a faltar un grup de barraques que hi havia a Gràcia. Si la memòria no em falla, estaven a la zona del carrer Escorial. Si la memòria no em falla, em sembla que apareixen citades a la magnífica novel·la de Juan Marsé *Si te dicen que caí* que, com altres obres del mateix autor, se situen en aquesta part del districte (entre Gràcia i la Salut). Les recordo vivament, ja que de petit m'impressionaven aquestes barraques, potser perquè la pobresa extrema genera una reacció irracional de por. No estic segur si hi havia un sol grup o dos, i crec que a finals dels cinquanta ja havien desaparegut. Segurament en mans de la urbanització del moment.

Suposo que l'oblit d'algunes zones era inevitable i és un indicatiu del grau d'extensió del barraquisme a la Barcelona franquista. En tot cas, només volia ajudar a completar una realitat, que com d'altres, sembla completament oblidada.

ALBERT RECIO
Barcelona

Monogràfic del barraquisme

Trobo un treball excel·lent el monogràfic sobre barraquisme de la revista *Carrer*. La meva mare va viure fins als 17 anys a les barraques de Sant Genís, la meva

àvia encara és viva i cada cop que m'explica les condicions de vida que patien, m'esgarrifo.

¿No creieu que el monogràfic podria ampliar-se una mica més amb més documentació gràfica i editar-lo en format llibre per a la posteritat?

DANIEL ROCA
Barcelona

Entre el chantaje político y la censura a un cartel de Fiesta Mayor

En el Nomenclator de calles oficiales de Ciutat Vella hay una plaza que no tiene nombre. Se trata del espacio que el Ayuntamiento y algunas entidades se empeñan en identificar como Pou de la Figuera y que, en la jerga vecinal, fruto de la lucha reivindicativa, se conoce como Forat de la Vergonya. Después de años de controversia y reivindicación por un espacio para el barrio nos encontramos con que el vacío legal de su denominación crea aún situaciones que rallan el surrealismo. De la misma manera que con toda normalidad se puede mantener una conversación bilingüe entre un castellano hablante y un catalán, durante todo este tiempo las reuniones y conversaciones hacen que la AVV y otros colectivos nos refiramos al Forat de la Vergonya al hablar con un interlocutor del Ayuntamiento que al mismo espacio lo llama Pou de la Figuera. Hasta aquí ningún problema, ya que si el objetivo de la conversación es la comunicación, pues todos nos entendemos, al margen del empecinamiento por parte del Ayuntamiento por pasar página e imponer un nombre que no es oficial. Este, en todo caso, es un tema a resolver, tal como quedo claro en su día, cuando se negociaba los usos y filosofía del espacio.

El problema es cuando el nombre de Pou de la Figuera se quiere ir imponiendo de manera sutil y a la fuerza. Ya sea por borrar la historia del lugar o por cualquier otro motivo de subjetividad estética.

La AVV del Casc Antinc este año ha tenido que pagar la publicidad de la fiesta mayor al incluir en su cartel una mención (una pintadita en una calle) al Forat. La razón dada a este despropósito fue que

teníamos que borrar la palabra Forat del cartel que nuestro compañero Azagra nos había diseñado. El cartel, de contenido festivo pero también con aires reivindicativos ("escola d'adults pública", "casal de joves autogestionat", "Stop Hotels"…), había molestado especialmente a los responsables políticos del Distrito, del grupo socialista, que aseguran que el término Forat contiene reminiscencias conflictivas del pasado.

A la pregunta por parte de un conceller de ERC por el asunto en la Audiencia pública del día XX, la Regidora se puso a tocar el violín al más puro estilo "tú pregunta lo que quieras que yo respondo lo que me da la gana sin darte una respuesta al porqué de la censura explícita a un cartel de Fiesta Mayor". Parece que el tema aún es delicado ya que, acto seguido, el Sr. Carles Martí, presidente del Distrito, intervino para (mirando seriamente a la Regidora) emplazar a solucionar el asunto del nombre de la Plaza con la máxima brevedad. En el semblante del Sr. Martí se dejaba ver una incomodidad patente respecto al tema y sobretodo unas ganas tremendas de zanjar el dolor de cabeza que le debe producir aún las palabras Forat de la Vergonya.

La AVV obviamente no quiso modificar el cartel y lo distribuyó por el barrio junto a 2000 trípticos y otras tantas revistas financiadas por los comerciantes del barrio. Hasta el diseñador Azagra se quedó sorprendido, ya que ese detalle fue fruto de su aportación personal

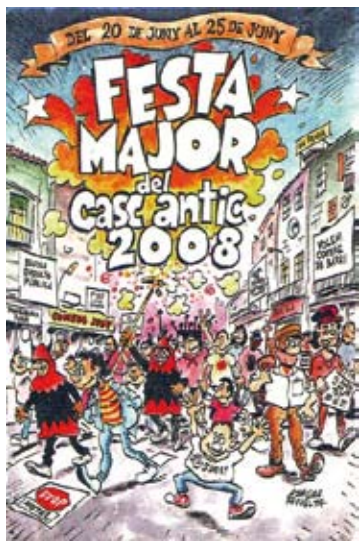

El cartell sencer i el detall de la dicòrdia explicat pel dibuixant Carlos Azagra

al diseño del cartel, que por otra parte sí que contenía elementos de más controversia como el logo del 4F, que los censores del PSC pasaron por alto. Como en otros tiempos, tenemos unos excelentes consellers del PSC que andan bien atentos a preservar las esencias del rodillo político en aquello que les desagrada o les causa directamente alergia. Para la AVV este "solamente" es un caso más de lo que llanamente se conoce como chantaje político o censura directa a un cartel de Fiesta Mayor. Tela marinera!!!

JORGE SÁNCHEZ
Ciutat Vella, Barcelona

Les cartes enviades a la secció de La veu dels lectors han de tenir un màxim de 1.800 caracters (un foli). Ens reservem el dret d'adaptar-les si superen aquesta extensió.

LA CAMBRA FOSCA

Incidents?

Van assaltar un cotxe dels bombers, van cremar contenidors, van trencar els vidres d'autobusos i aparadors. Van pintar façanes i comerços, destacant les simbologies nazis. Van llançar pedres contra els Mossos, van tallar el trànsit... L'endemà, l'Ajuntament no ho condemnava. Pitjor, ho silenciava. I és que als milers de seguidors que celebraven que la selecció espanyola va ser campiona de la Copa d'Europa gastant gasolina i tocant la botzina se'ls van afegir uns centenars de fatxes que es van autoconvocar per internet. Van haver de passar dies, van haver d'aparèixer en alguna fotografia, perquè l'Ajuntament reconegués els aldarulls i es valoressin en 180.000 euros els desperfectes. No eren els salvatges okupes. Eren, simplement, 300 fatxes. Aquella nit, el cap de la Guàrdia Urbana, Xavier Vilaró, diu que va perdre la melsa per l'impacte d'una pilota de goma. També es va silenciar. Una curiosa política informativa.

Aigües de Barcelona

L'empresa Agbar va néixer fa 140 anys i té signat un contracte de responsabilitat perquè l'aigua arribi a les nostres cases. Un contracte que ningú no sap quan finalitza, perquè sembla que ningú no sap on és. Actualment pertany a Criteria Caixa Corp, de La Caixa i la multinacional francesa Suez. Com és l'aigua que bevem? Quina qualitat té? Importants interrogants que ens van aclarir en una entrevista publicada a *El Periódico de Catalunya* (diari que sembla que té un nou propietari a Extremadura), on vam poder llegir:
"És una de les tres aigües pitjors d'Europa amb Itàlia i Portugal".
"Parlo dels nivells de trihalometans (THM) que conté l'aigua. Són uns compostos químics que sorgeixen en desinfectar-la amb clor".
"La matèria orgànica, la brutícia, en entrar en contacte amb el clor produeix fins a 600 compostos. Els més importants són els THM. Unes substàncies que sabem que són cancerígenes en els animals. Produeixen mutacions".
"La Organització Mundial de la Salut diu que un litre d'aigua no ha de contenir més de 100 micrograms d'aquests composts. L'any passat, en algun barri de Barcelona, van superar aquests límits alguns dies".
"L'aigua de Barcelona és potable, però això no vol dir que sigui saludable... Hem de baixar els nivells de THM".
Qui era l'entrevistat? Estava documentat per fer aquestes afirmacions? Doncs, senyores i senyors, es diu Manolis Kogevinas, és grec, té 52 anys i treballa al Parc de Recerca Biomèdica del Vallès. I afegia: "Aigües de Barcelona assegura que l'any 2009 els nivells de THM hauran baixat". Nosaltres diem: temps al temps.

Grupo Agbar

Pastera

Si de *Carrer* depengués, posaríem en una pastera totes les i els parlamentaris europeus que han votat a favor de la nova normativa europea d'immigració.

EN POSITIU

Manifest del tramvia

CCOO torna amb un tema coincident al 100% amb el moviment veïnal: *La Diagonal per a tothom. Unió dels dos tramvies per la Diagonal i en superfície* és un manifest on s'afirma que "els escassos quatre quilòmetres que separen la pl. Francesc Macià de la de les Glòries demostren la incapacitat de l'ajuntament per reformar el sistema de mobilitat".
És hora que els veïns dels municipis propers a Barcelona tinguin un bon servei de tramvia. És hora d'ampliar les voreres i fer carrils bici dignes. És hora de reformar la Diagonal i democratitzar el seu ús. La Generalitat i l'ATM hi estan d'acord. L'ajuntament calla. El bipartit o tripartit camuflat que ens espera ha de recolzar aquesta justa reivindicació.

JORDI TARRÉS

Multa a les elèctriques

El Govern de la Generalitat ha multat Endesa amb 10 milions d'euros i Red Eléctrica amb 11 milions per les apagades de fa un any. Podien haver estat més altes, perquè la llei ho permet i perquè el tema va afectar 320.000 veïns i veïnes. Endesa només va indemnitzar a 80.000 afectats, un 25%. Les multes ens semblen insuficients. S'ha d'exigir amb força més i millors inversions en el manteniment de les xarxes. Les elèctriques només pensen a apujar el rebut.

Visc a Barc€lona!

Recollim un comentari situat a *www.carrer.cat* que recomana aquesta senzilla contra-campanya, desenvolupada amb una dosi d'espontaneïtat i sentit crític poc comuns. A més a més,

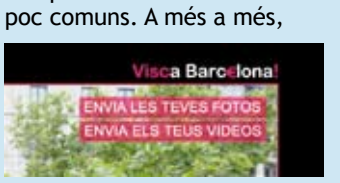

no costa un euro a l'erari públic (els diners de tots!). No es malbarata. No dubteu en participar-hi enviant la vostra versió particular sobre la ciutat: *http://www.viscabarcelona.com.es*. I tampoc no dubteu en mirar l'oficial per contrastar: *www.viscabarcelona.cat*. Algun dia haurem de parlar de la propaganda institucional... és un escàndol!

JOAN SUBIRATS
IGOP-UAB

Quina majoria cal per governar una ciutat?

En els darrers mesos es viu una situació política a l'Ajuntament de Barcelona que és relativament anòmala. L'anomalia parteix del fet que és la primera vegada des de l'any 1979 (l'any de les primeres eleccions municipals democràtiques un cop caiguda la dictadura), en què el govern de la ciutat no disposa de majoria política suficient. O, dit d'una altra manera, són més nombrosos els regidors de l'oposició que els que recolzen l'equip de govern. El tema és significatiu, ja que tot el funcionament de les institucions centrals de la democràcia representativa reposen en el principi de la majoria. Un cop celebrades les eleccions corresponents, de les mateixes en surt una majoria (d'un sol partit, o d'una coalició de diverses formacions) que governarà en nom de tots al llarg de tot el període previst (en aquest cas, quatre anys), sempre i quan mantingui aquesta majoria en el si dels òrgans representatius. En el cas de Barcelona, les darreres eleccions i el significatiu descens (en proporcions diferents) de les formacions polítiques que componien l'equip de govern (PSC, ERC; ICV-EUiA), va provocar la sortida d'ERC del govern de la ciutat, i per tant, que el nou Alcalde Hereu i el seu equip, es vegi obligat a tirar endavant el seu programa d'actuacions, comptant sempre amb el recolzament o abstenció d'alguns dels partits que resten a l'oposició (com de fet va passar en la pròpia elecció del nou consistori).

Més enllà dels aspectes institucionals i del debat sobre les posicions dels partits i les relacions d'uns amb els altres, la nova situació que viu l'ajuntament i que provoca constants tensions institucionals, ens hauria de permetre repensar els conceptes de majoria, minoria i legitimitat política. Un sistema de democràcia representativa com la que estructura el funcionament polític de l'Ajuntament de Barcelona, resposa en dues ficcions bàsiques. Una és la que la força política (o la suma de forces polítiques que arriben a un acord) que obté la majoria

CARRER

de vots emesos, podrà governar al llarg de tot el mandat en nom de tots els ciutadans. Independentment del fet que aquests ciutadans hagin votat a aquestes formacions, a altres forces polítiques, s'hagin abstingut o no hagin pogut anar a votar. La majoria obtinguda es transforma en el conjunt de la societat representada. L'altra ficció és la que determina que la legitimitat obtinguda el dia de les eleccions, es manté al llarg de tot el mandat, independentment del fet que esdeveniments posteriors puguin fer pensar que aquest recolzament ha variat. En el cas de Barcelona, això vol dir que la minoria majoritària que governa la ciutat, tot i no disposar de més representants electes que els partits que romanen a l'oposició, podrà governar legítimament la ciutat com si tots els seus ciutadans hi estiguessin d'acord fins al final del seu mandat. O al menys, fins al dia que no s'expressi una majoria alternativa disposada a formar un nou equip de govern.

Més enllà del debat sobre les posicions dels partits, la nova situació que viu l'ajuntament i que provoca constants tensions institucionals ens hauria de permetre repensar els conceptes de majoria, minoria i legitimitat política

Des del punt de vista dels ciutadans, les coses poden ser contemplades des d'altres perspectives. Els que governen, tot i fer-ho complint tots els requisits legals, han de ser molt conscients de les fragilitats que expressen el nombre de persones que van anar a votar, el nombre de persones que no ho varen fer tot i tenir-ne dret, i el significatiu nombre de persones que tot i viure, treballar i complir totes les seves obligacions legals, no ho varen poder fer per manca de dret de vot. Per tant, els neguits que dificulten actualment l'acció de govern a Barcelona, cal entendre que no són només expressió de les picabaralles entre partits, sinó que expressen les pròpies fragilitats derivades de la manca de suport social suficient (tant entre els votants, com entre els no votants) per poder mantenir la ficció majoritària que és la base de la democràcia representativa. Per altra banda, la legitimitat obtinguda el dia de les eleccions, tot i que legalment "duri" quatre anys, a la pràctica ha de guanyar-se dia a dia. Tant connectant amb els valors que majoritàriament s'expressen a la ciutat, com amb la capacitat d'ajudar a resoldre els problemes i dificultats de la gent. L'oposició no pot treure pit davant d'aquestes dificultats de l'equip de govern, ja que pateix exactament de les mateixes fragilitats ja expressades, i a més a més, ha estat incapaç de convertir en acció positiva i alternativa de govern la seva superioritat numèrica.

La majoria que entenem que fa falta per governar adequadament la ciutat no pot només reposar en la suma numèricament hegemònica de representants electes. Aquesta és una visió de la democràcia que ens sembla necessària però no suficient. La majoria política ha de tractar de reposar en una majoria social que dia a dia expressa les seves demandes i els seus neguits, i que busca complicitats i ajuda en el govern de la ciutat, i que es mostra activa i democràticament desconfiada, i que per tant practica el control participatiu en relació a les activitats i iniciatives del govern municipal. Aquesta majoria política i social, guanyada cada dia, capaç de transformar la vida dels ciutadans de Barcelona, millorant-ne la qualitat de vida, si s'aconsegueix construir i mantenir, acabarà patint menys entrebancs i maldecaps que aquella, aparentment més fàcil, aconseguida en pactes exclusivament forjats entre les élits polítiques.

El burdel

JUAN JOSÉ MILLÁS
EL PAÍS, 27 DE JUNY DE 2008

Ser decente es una lata. Implica creer en la dignidad del ser humano y todo eso. Hay cosas (explotar a un semejante, por ejemplo) que una persona honorable no puede permitirse. ¿Pero a quién no le apetece echar de cuando en cuando una cana al aire?

Los padres de familia tradicionales (ejemplares, por lo general) tenían para desahogarse el burdel, donde azotaban el culo de las chicas o pedían a las chicas que azotaran el suyo. ¿Por qué no hay burdeles para que las personas virtuosas descansen de su ejemplaridad? Pues sí los hay: ahí está el Parlamento Europeo, donde llegas un día agobiado por las obligaciones morales características de un político honesto, y te puedes permitir el lujo de votar una jornada laboral de 60 horas semanales. Sesenta horas semanales de trabajo son una perversión, como practicar el sexo con correas y lavativas. Equivalen a 12 horas diarias, sin contar los desplazamientos. Porno duro, en fin. ¿Pero a quién no le apetece de vez en cuando despendolarse un poco? ¿Quién no alberga en el fondo de su alma fantasías sadomasoquistas? Pues ahí está el Parlamento Europeo para dar salida a todas estas necesidades.

¿Por qué no hay burdeles para que las personas virtuosas descansen de su ejemplaridad? Pues sí los hay: ahí está el Parlamentento Europeo

Pongamos que usted, pese a ser un individuo cabal, ha soñado en alguna ocasión con tener en un sótano a un niño, jugar con él durante equis meses y luego abandonarlo en cualquier país. Pues eso lo puede votar ahora mismo en el Parlamento Europeo. Y quien dice un niño dice un hombre hecho y derecho. Coger a un negro, qué maravilla, y encerrarlo una temporada por hambriento, para que aprenda, sin consecuencias de ninguna clase. El burdel es una institución absolutamente necesaria. Reconocer su existencia significa reconocer el lado oscuro del hombre. Si bien no tenemos nada contra sus clientes, nos gustan las personas que, como Borrell u Obiols, se niegan a utilizar sus servicios.

Antonio Vercher

REDACCIÓ

Antonio Vercher. El seu nom i cognom no sonen gaire, però és el Fiscal Coordinador de Medi Ambient i Urbanisme. Ningú no entén que amb les infraccions especulatives existents en la seva àrea sigui un gran desconegut.

Vercher ara comença a parlar i a reclamar mesures penals per als alcaldes que no compleixin amb el mandat de fer reserva de sòl per a habitatge social, tal i com obliga la llei.

Vercher s'ha animat i també exigeix que s'enderroquin les construccions il·legals. Adverteix que seria l'única forma de posar fi a la impunitat amb la qual han actuat fins ara alguns promotors i ajuntaments.

Animem aquest fiscal perquè actuï d'ofici i comenci a posar denúncies. Nosaltres ja vam començar en l'últim número de *Carrer* a fer una relació d'edificis sentenciats a Barcelona i que encara no s'han enderrocat.

16 *Barcelona d'ulls externs*

17 *Barcelonins d'arreu:* **My Way**

19 *'La Directa' fa 100 números*

CARRERS

Ausiàs March, exemple del passat, il·lusió per al futur

JORDI MARTÍ

El 1933, la Generalitat republicana va impulsar la creació del centre públic d'ensenyament secundari Ausiàs March, en el si de l'Institut-Escola. Aquesta era una institució, creada dos anys abans, que va assajar una formació integral de l'alumne, molt avançada per l'època, al caliu de les demandes socials, dels aires progressistes de l'època i també d'altres assaigs pedagògics que ja funcionaven feia anys, especialment el Instituto-Escuela creat a Madrid el 1918, l'Escola Nova Catalana, del 1900, o la Institución Libre de Enseñanza, fundada el 1876.

L'Ausiàs March i el Pi i Margall (rebatejat com a Milà i Fontanals després de la guerra) van ser dos centres creats arran de l'èxit de l'original Institut-Escola del Parc, al Palau del Governador de la Ciutadella, que funcionava des de l'any anterior, 1932. L'èxit en les inscripcions d'aquest centre que proposava una educació diferent va propiciar, doncs, la creació de dos institut-escola més.

L'Ausiàs March va començar a funcionar a les instal·lacions dels jesuïtes a Sarrià, al costat de l'Institut Químic. Enfront de la simple instrucció o transmissió de coneixements acadèmics, la formació integral era l'objectiu declarat d'aquests nous centres renovadors. La coeducació era una pedra angular del projecte, així com el laïcisme, l'esport o l'ús del català. I també era prioritària la interrelació constant dels alumnes amb el seu entorn natural, cultural i social. Per això eren freqüents les excursions i les classes a l'aire lliure.

La vocació dels docents

En un número monogràfic que la revista *L'Avenç* va dedicar a l'Institut-Escola el 1976, Carme Serrallonga recordava així la seva feina com a docent: "Era una tasca constructiva, oberta a tantes possibilitats de 'fer país', com se sol dir avui dia, i nosaltres érem tan joves, amb el cap ple de projectes i d'esperança. Ens sentíem orgullosos i espantats alhora d'aquella responsabilitat que ens queia sobre les espatlles (...). Davant l'entrada hi havia un jardinet amb un bassiol –en dèiem el llac- amb quatre arbres al volt. Hi fèiem classe sovint, perquè ens agradava més que les aules –algunes eren poc hospitalàries. En canvi, que bé que es treballava davant del llac, asseguts fent rotlle, o a la pollancreda sota els arbres i asseguts en un tronc. Quan penso en aquell temps em sembla impossible que això hagi pogut ser: calma, tranquil·litat, un fer de les coses sense pressa però amb entusiasme. Potser el record falseja, embellintlo, aquell 'verd paradís' dels meus anys joves".

FOTOS: ANNA CARLOTA

Passadissos de l'intitut Ausiàs March amb cartells commemoratius del 75è aniversari. A l'esquerra, façana de l'edifici

Sembla clar que, paral·lelament a les directrius del Consell de Cultura de la Generalitat, la vocació i la voluntat dels docents (en bona part personalitats qualificades en disciplines de ciències i de lletres) va ser l'altre gran pilar en l'èxit dels Institut-Escola. En són exemple els dos primers director de l'Ausiàs March, Joan Ras i Rafael Candel.

Al citat número de *L'Avenç*, Carme Serrallonga explica: "Les relacions entre alumnes i mestres eren d'una cordialitat de companys. Els nois i noies se sentien feliços. No hi havia examens –el seu sol nom ja era prohibit- però es treballava, en general, amb gust. Teníem temps de fer moltes coses, excursions, visites, concerts, comèdies... Una vegada els 'grans' van representar *El lindo don Diego*, de Moreto. Feia de protagonista Teresa Juvé, una noia que havia vingut de la Institución Libre de Enseñanza, i recitava García Lorca amb un aplom i una dignitat extraordinaris. Més tard, a l'exili, es casaria amb Josep Pallach".

> Al final de la guerra civil l'institut va tancar-se i els seus professors van ser depurats

El carismàtic cartell mural a dues tintes que es va fer servir per anunciar la matriculació a l'Institut-Escola l'any 1932 (atribuït al dibuixant Busquets i recuperat en el fulletó del 75è aniversari) deixa veure de manera gràfica tots aquests valors. Surten un nen i una nena: ell amb un escaire i una carpeta, ella amb una pilota; al seu costat creixen una planta i un tronc.

Amb el final de la guerra civil, el 1938, els ideals de l'Institut-Escola van ser aniquilats. Després de sis cursos, l'Ausiàs March va tancar-se i els seus professors van ser depurats. Alguns van marxar a l'exili. El 1939 va reobrir-se l'institut conservant el nom, però amb nous docents, reconvertit en Instituto Nacional de Enseñanza Media masculí i situat al número 277 del carrer Muntaner. No cal dir que les directrius van canviar radicalment i que l'ensenyament mixte va convertir-se en un simple record del passat.

El 1961, el centre deixa el carrer Muntaner i s'instal·la a l'edifici del carrer Zamora, a Sants, on avui hi ha l'Emperador Carles. El 1967, finalment, ocupa l'emplaçament on és avui, al costat del Parc i la Rosaleda de Cervantes, i compartint edifici amb un altre institut, el Joan Boscà. Fins que a finals dels setanta no va tornar la coeducació i l'ensenyament en català, de fet, l'Ausiàs era l'institut dels nois i el Boscà el de les noies.

Homenatge a la innovació

L'institut Ausiàs March va concentrar les celebracions del 75è aniversari entre els passats 13 i 16 de maig. Hi va haver trobada d'exprofessos i exalumnes, un acte cultural, un claustre extraordinari d'homenatge als professors que el 1939 van ser represaliats i expulsats de la seva plaça; una mostra de documents i objectes històrics al vestíbul de l'institut i un acte commemoratiu al saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Però amb tota seguretat és en la feina que els professors fan cada dia i en la manera com s'afrontin les noves realitats socials on rau el millor homenatge als creadors d'aquell centre innovador i avançat dels anys trenta.

Barcelona d'ulls externs...

MARC VILLORO

1.000 testimonis sobre Barcelona. La ciutat viscuda i jutjada per personatges no catalans al llarg de més de 2.000 anys. El títol del llibre resumeix en poques paraules el caràcter de l'obra realitzada per Lluís Permanyer, un elaborat i acurat recull de cites que comença al segle I aC i acaba al 2006.

Al llarg del llibre, multitud de personatges -en total hi ha 957 cites- parlen de la ciutat, expliquen les seves experiències o simplement la mencionen. El primer testimoni és **Pomponi Mela**, geògraf llatí, que diu al segle I aC: "Cap a Tarragona hi ha petites ciutats: Blanes, Mataró, Badalona, Barcelona i més enrere Llobregat en la costa de Barcelona". El darrer correspon a **Julio Martínez Calzón**, enginyer valencià de camins, canals i ports, que al 2006 afirma: "Barcelona és una ciutat d'alt nivell de vida, molt harmònica. Madrid és la barreja, l'olla". El segle XX hi predomina de forma clara, amb més de la meitat de cites, mentre que els testimonis femenins representen una desena part. Els llocs de Barcelona que més apareixen són les Rambles, amb molta freqüència, el port, Montjuïc, la Catedral, Santa Maria del Mar, el Tibidabo, plaça Catalunya, passeig de Gràcia, Sagrada Família, parc Güell, o els barris Gòtic i Xino.

Pel que fa a fets històrics, **Juan Bautista Muñoz**, historiador de les Índies, descriu la rebuda que la ciutat oferí a Cristòfol Colom: "Puso el colmo á su satisfaccion el solemne recibimiento que se le mandó hacer en Barcelona: donde entró como en triunfo, rodeado de un sinnúmero de cortesanos, caballeros y personas de todas clases, que no se hartaban de mirarle y engrandecer su hazaña". Altres esdeveniments són el setge que va patir Barcelona l'any 1714; l'Exposició Internacional de 1929, amb elogis al Poble Espanyol; la guerra civil hi és evocada àmpliament, no sols entre 1936 i 1939, sinó també amb nombrosos testimonis posteriors; la Barcelona olímpica de 1992; o la gran manifestació contra la guerra d'Iraq de 2003 a la qual es va referir **George Bush**: "Les protestes de Barcelona no ens dicten la política".

D'altra banda, el llibre conté un espai amb cançons dedicades a Barcelona o que hi fan esment. Per exemple, hi ha un mambo de l'alemany **Ralph Maria Siegel** de 1995 amb la lletra següent:

Barcelona, ciutat blanca vora del [mar blau
Barcelona, aquesta paraula té un [so daurat.
Barcelona, per què t'estimo tant?
Catalunya, amb maraques i can- [çons!
El blau del cel de les teves nits
és la més bella melodia d'amor.
A les Rambles batega la vida cada [vespre
fins l'endemà al matí!
Barcelona, per això no t'oblidaré [mai!
Barcelona, per això no t'oblidaré [mai!

Entre altres autors, es poden trobar noms reconeguts de la música com **Bob Dylan**, **Leonard Cohen**, **Caetano Veloso** o **Freddie Mercury**.

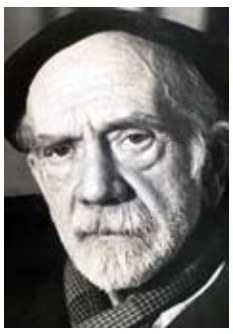

Cervantes, García Márquez, Baroja, Voltaire, Churchill, Bush, Mercury o Marias parlen sobre Barcelona a la recopilació que Permanyer fa en el seu llibre

La literatura també hi és present amb novel·les ambientades a Barcelona com *El marge* (1967) d'**André Pieyre de Mandiargues**, o *Maria Teresa* (1970) de **Jean-Marie Guillaume** (aquesta obra és consagrada al barri Xino). En altres casos, la ciutat no és el punt central de l'acció, tot i que es menciona a obres com *Don Quijote* (1605) de **Miguel de Cervantes**, *Les Miserables* (1862) de **Victor Hugo**, *Ulysses* (1922) de **James Joyce**, o *El amor en los tiempos del cólera* (1985) de **Gabriel García Márquez**.

Barcelona és objecte de comentari de molts personatges històrics. Així, **Carles V**, rei d'Espanya, assegura el 1519: "Más estimo ser conde de Barcelona, que emperador de romanos". Un altre rei, **Alfons XIII**, expressa l'any 1927: "Madrid es bello, pero Barcelona posee dos cosas que siempre envidiará notablemente la capital: el paseo de Gracia y el Tibidabo". **Voltaire** destaca el 1751 l'abundància de recursos de què disposa Catalunya -cita el port de Barcelona-, i afegeix: "Però l'abundància i les delícies no han estovat els seus habitants, sempre han estat guerrers... Però, a desgrat del seu valor i del seu gran amor per la llibertat, han estat subjugats en tot temps: els romans, els gots, els vàndals, els sarraïns els han conquistat". I **Winston Churchill** diu el 1940: "No subvaloro gens els enormes perills que pesen sobre nosaltres,

> "Les protestes de Barcelona no ens dicten la política", va dir Bush sobre les manifestacions del 2003 contra la guerra

però crec fermament que els nostres compatriotes demostraran que són capaços de resistir-los, com ho feren els valents ciutadans de Barcelona".

En general, hi ha una visió positiva de la ciutat i els elogis apunten en molts sentits. **Joseph Lewis**, escriptor nord-americà, prefereix "la bellesa i l'encant" del passeig de Gràcia als Camps Elisis de París (1933); l'arquitecte i pintor suís **Le Corbusier** exalça el 1967 l'obra de Gaudí, "el constructor del 1900"; i **Javier Marías**, novel·lista madrileny, parla el 1990 de Barcelona com "la ciudad más presumida que yo conozco" i destaca el valor que hi tenen les tradicions, festes i costums.

En un altre sentit, també hi ha testimonis crítics. L'escriptor basc **Pío Baroja** diu el 1902: "comparad la Sagrada Familia con la catedral, y esa apreciable familia os parecerá completamente grotesca"; **Miguel de Unamuno**, escriptor de Bilbao, exposa en un article (1906): "Y en esta espléndida ciudad, de magníficas fachadas, que parecen construídas para asombrar y deslumbrar a los visitantes y huéspedes, el tifus hace estragos por falta de un buen sistema de desagüe. Y ello se comprende: las fachadas se ven, desde luego; el alcantarillado no". L'escriptor argentí **Jorge Luis Borges** la qualifica el 1920 de "fea, vulgar, gritona", mentre que **Rose Macaulay**, escriptora anglesa, explica el 1949: "Després de Barcelona, Madrid apareix com una ciutat amable i si més no silenciosa... Els barcelonins són, en efecte, una gent inquieta i incansable: és fàcil d'entendre per què han tingut sempre tantes revolucions, bombes, commocions, aspiracions, moviments polítics, indústries i riquesa. El seu esperit i la seva energia són descomunals".

Hi ha casos en què la visió de la ciutat és molt particular. **Thornton Wilder**, escriptor nord-americà, afirma: "Barcelona és famosa als Estats Units pels seus músics i pels seus oftalmòlegs" (1967); i **George Foreman**, campió del món dels pesos pesats de boxa, diu el 1995: "Qui vulgui menjar bé, que vagi a Espanya i especialment a Barcelona...Tots els souvenirs que em calien els tinc guardats aquí -s'assenyala l'estómac-, que és on estan millor. Puc dir que porto Barcelona a l'estómac".

... i versionada des de dins

MARC ANDREU

La ciutat real, la que va del barri del Fondo (Santa Coloma de Gramenet) a Sant Cosme (El Prat de Llobregat), de Ciutat Meridiana a la Model, passant per Poblenou, Torre Baró, Montjuïc, Can Tunis i Mercabarna, és la que reflecteixen, a dues veus i quatre mans, els poetes Lluís Calvo (Saragossa, 1963) i Jordi Valls (Barcelona, 1970) en l'*Última oda a Barcelona*. Editada el març del 2008 per La Garúa, l'obra és un llibret de 90 pàgines però de lectura densa per una mètrica tan allunyada dels Jocs Florals com per un contingut poètic, social i vivencial que recorda, entre d'altres referents, a Carles Hac Mor i David Castillo.

Calvo i Valls van dedicar l'estiu del 2007 a caminar i viure plegats, "entre carrers interminables, cerveses, suors i, sobretot, versos", una aventura poètica el fruit de la qual és una crònica en forma d'oda que retrata des d'un particular i profund interior la ciutat de Barcelona. Serveixi de mostra l'inici del capítol *Incendi a Torre Baró*: "Tira cap al nord i gira cap al somni / Ets a la suma dels nou barris / que amaguen -eixamplats a setze- / l'última trinxera de la ciutat. / T'orientes, ara? Puges carrers i escales / fent ziga-zaga / fins a l'Ateneu i la carpa / Rogelio Rivel / i allà els veus, / fent tombarelles i salts -upa, els saltirons!- / per assajar el vol i no tocar de peus a terra. / La utopia possible -el més difícil encara- / s'escola entre la lona que és món dins del món".

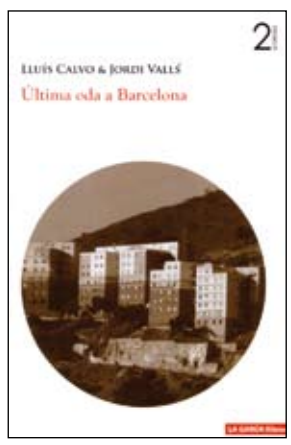

Si Calvo i Valls descriuen així la vitalitat dels barris, també s'atreveixen amb la mort, plena de simbolismes i referents culturals que reviuen als cementiris de la ciutat. Així ho il·lustra *Mil llums em somriuen (o el gran periple del Poblenou, Can Tunis i el Morrot)*: "Enterraments de caritat / enterraments de paret. Busquem el nínxol del poeta: / *...El silenci és la boira / jo somric / i mil llums em soriuen.* / Entre Sáez Iranzo i la Família Benejam / hem trobat el creador sense oda. Perquè cap vers no surt de les llambordes / que no tinguin nom de barricada. / Hem vist la font on et canviaven les flors / d'any en any, fins al dia d'avui. / I hem vingut, Salvat-Papasseit, a retre't homenatge, no a sotmetre't al nostre cant eixut".

Potser és eixut, el cant de Calvo i Valls. Però és un cant tan ric com el de Salvat-Papasseit. Un cant capaç d'evocar un imaginari ja històric: "Aquí, ben a prop, el Candel va bastir / una mitologia pròpia. / No cal canviar de nom, ni de ciutat: / el Michurella, el Picha i el Tiara / passegen, com espectres, pels racons". I un cant capaç de retratar una nova realitat urbana avui sovint també marginada:

"Els minarets de la CNT ja no són un fanal / d'insurrecció popular, els murcians d'abans de la guerra / ara ostenten llustroses sabates i parlen / un "pull bell catalanesc", lluint somriure immobiliari / i cantant havaneres a Calella. Alguns dels qui viuen aquí / no han notat la mort de Franco / l'extorsió i els crims, l'altra cara / de la legalitat que conviu amb el poble vell: / la Santa Coloma bonica, sostenible i solidària / amb els països del Tercer Món, / que els de casa prou bé que s'espavilen, / tot i que malparlin al pas del nouvingut. / Hem perdut el nord i hem oblidat el sud. / Alguns somnien la petita Dorothy / i l'home de llauna al país d'Oz. / la realitat, però, és un jove / amb xandall del Pryca / i rasurat a l'u que atura el cotxe tunejat / i, amb la música hipnòtica a tot volum, / a crits reclama: *¿Jessi bajas*? / I Jessi, com deessa suburbial, / fendint el vent amb veu furient, respon: / *Bajaré cuando me salga del coño!*".

¿Hasta cuándo un inmigrante deja de ser inmigrante? Carrer entrevista a personas llegadas en diferentes oleadas migratorias. Son ciudadanos, son barceloneses, y cada cual aprende su oficio y con él brega

My Way

JESÚS MARTÍNEZ

Os cuento el caso de un hombre corriente que, a fuerza de trabajo, de rodar por los peñascos de los oficios, de bregar en las madrugadas heladas de las noches sin juerga ni consuelo, en los puestos sin sillón a los que ya nadie quiere optar, alcanzó Eldorado. **Miguel Ángel Fernández** (Trujillo, Perú, 1966) es un trabajador que ha tejido más vínculos con sus compañeros de clase que con los encopetados señoritingos de Fomento. Hoy, Miguel es empresario, y vive donde nunca pensó vivir, lejos de su patria chica, entre Diputació y Calabria, en una casa que ha decorado con el gusto de Madame Pompadour: maderas de ébano, escenas bucólico-pastoriles entre clemátides, forros de cutí y cuadros de sus andanzas en la espesura de la selva andina. No muy lejos, en la iglesia Santa María Montalegre, la hermandad de la Virgen de la Puerta, de la que es presidente, ora a su patrona.

Os cuento el caso de un hombre que **no es inmigrante, pero que lo fue.** "Yo era comercial en Lima. Estudié sistemas eléctricos automotrices [motores], y administración y contabilidad. Mi idea era irme a Estados Unidos. El hermano de un amigo se vino a España, y yo también me vine, en 1990. Quería comprarme un coche." Para llegar al coche, un SEAT de segunda mano, **Miguel, encallecido, sudó la gota gorda.** No encontraba trabajo. Al principio, desesperanzado y sin que le provocaran bascas, cuidó de nuestros ancianos, y de ellos aprendió las lecciones que los hijos han olvidado, el abecé de las buenas maneras. "Mi madre siempre me decía que la primera impresión es lo que cuenta." Así, Miguel Ángel, con el **My way** de Sinatra de fondo, entró de barrendero en un negocio de venta de coches; de barrendero ascendió a segundo de almacén; de segundo de almacén, a encargado; y de encargado, ya con la pretensión de altos vuelos, se fue a otra firma, y a otra, hasta que se metió en el sector del aluminio y **creó, hace seis años, su propia empresa.**

LA TENACIDAD DE MIGUEL ÁNGEL FERNÁNDEZ

La sierra destinada a cortar el terrazo es un buen símbolo de la tenacidad de este peruano para labrarse un presente en Catalunya

FOTO: MARC JAVIERRE

De los 26 millones de ciudadanos peruanos, 15.240 viven en Barcelona. 8.241 son mujeres y 6.999, hombres.
Desde el año 2001 se han multiplicado por 2,5.
La edad media es de 34 años.
Viven distribuidos por toda la ciudad, pero cuatro distritos acogen más de 2.000 personas: Eixample, Sants-Montjuïc, Sant Martí y Sant Andreu

Fergar es una sociedad modesta que hace **reformas integrales:** "Todo lo que se pueda hacer, lo hacemos: pintura, parqué, agua, gas…". A su cargo, Miguel tiene a cuatro chicos, quienes para una minoría sólo son **sudacas.** Cada mañana, de lunes a viernes, los bolivianos Milton, Joaquín, Michel y Richard se reparten en parejas y cubren las dos o tres obras que Fergar ha asumido. "Yo les superviso, y procuro que se sientan cómodos. Les repito: 'Si se quieren ir, me avisan, porque **todo el mundo tiene derecho a progresar'".** Esta frase es la de un cruzado que ha sido mártir y que, antes de malbaratar sus capacidades, ha aprovechado cualquier oportunidad de prosperar: "Ellos me dicen: 'Yo para vivir como el español [vivir el día, salir], me hubiese quedado en mi país. Yo vengo a ahorrar'". Ahora que viene una crisis, a Miguel, autónomo, de humor efusivo, no le pillará a traspiés. Ha sabido guardar pan para mayo. **"Cuando la crisis se acentúe, el mismo inmigrante será el que se ponga en contra de la entrada de inmigrantes",** afirma con ojos bizqueantes y con la previsión doliente de un alquimista. "El inmigrante no viene a pasar hambre ni viene a robar, viene a trabajar para salir adelante."

Miguel Ángel Fernández, quien fuma Camel como un carretero, se encarga de gestionar la regulación de alguno de ellos. "Lo tienen mucho más fácil que cuando yo vine. **En algún momento, yo he sentido rechazo.** A mí, a veces, me miraban mal, con una mirada ladina, como si fuese a hacer algo malo. Pero a mí me gusta confiar en la gente, dar conversación. Cuando me preguntan: '¿Tú eres peruano?', yo les respondo, en broma: 'No, soy sueco'". Práctico, pragmático, amigable, arremete, va de cara, fiel al principio de no faltar y que no le falten, más cabeza de ratón que cola de león: "A uno que me acusaba de venir de fuera le dije: "Mi segundo apellido es D'Angelo. Tengo sangre italiana, europea, mucho antes de que tú nacieras".

Miguel Ángel, ferviente **culé,** ha levantado una empresa y una familia. Casado con la peruana Soledad, de pestañas color de arena, tiene dos hijos, Mireia, de 10 años, "proyecto de abogada", y Angel, de 14 años, futuro biólogo.

"A mí me habría gustado volver a Perú, pero sería comenzar de cero, y aquí nos conoce el de la farmacia, el del súper… **Los hijos hacen que nos integremos."**

La educación, para Miguel y Soledad, es una mezcla de cascajos de normas, valores y proverbios. Son oraciones delicadas, contundentes, pensadas, de un verde salvia y de un catecismo humano que recuerda la época en la que se hacía caso a los padres: "No debemos criar inadaptados —no podemos luchar contra lo que estamos viviendo—, a mis hijos les digo que todo lo que es mío, es mío: ustedes se lo estudian y ustedes se lo trabajan".

Mireia y Ángel se sienten barceloneses, catalanes y españoles, pero no inmigrantes.

Una vez, la profesora de Mireia, de la escuela Mare de Déu del Roser, pidió que levantaran la mano los niños inmigrantes. Mireia no levantó ni el canto de la mano. La profesora le insistió. Su respuesta fue: **"Son mis padres los inmigrantes, jo he nascut aquí".**

Música als Parcs

Clàssica · Jazz · Banda Municipal

juny, juliol i agost

Patrocina:

Bancaja el compromís social

CESPA

Col·labora:

el Periódico

banda municipal barcelona

Agraïments:

Conservatori Liceu

Gran Teatre del Liceu

*Tots els concerts de Clàssica i Jazz començaran a les 22.00 h.
*Els concerts de La Banda Municipal començaran a les 21.00 h.
*En cas de pluja els concerts s'anul·laran.

Informa-te'n a www.bcn.cat/parcsijardins

010

Parcs i Jardins

Ajuntament de Barcelona

Medi Ambient

CARRER.CAT

UNA MIRADA CRÍTICA A LA REALITAT DE BCN

favb

CARRER.CAT és un portal dedicat a la Barcelona dels barris.
Independent però complementari de la revista *Carrer*.
Pretén respondre a la realitat barcelonina amb una certa rapidesa i anar guanyant de mica en mica en immediatesa.
És crític, plural en opinions.
Variat en les disciplines que utilitza i desigual en la profunditat i to que dóna als seus treballs.
Un portal que, sense ser un pamflet, no dissimula que li agrada ficar el dit a l'ull del poder.

El contingut

El portal compta amb una sèrie de seccions fixes:

De rabiosa actualitat

Secció que ocupa la columna més ampla de la web, i comenta les últimes notícies de la ciutat.

Les drassanes-Magatzem d'opinions

Recopilació d'articles d'opinió rescatats d'altres publicacions.

El dit de Colom

Un lloc on cada dia ens trobarem un article d'opinió de petita extensió i tema lliure redactat per un col·laborador del portal.

Avisos

Secció d'anuncis sobre actes ciutadans, veïnals i culturals.

Gent del barri/Webs amigues

Enllaços a pàgines d'interès

Cartes al Carrer

Un portal participatiu

La web està oberta a la vostra participació en forma de carta o fent comentaris a qualsevol dels textos i notícies que apareixen. Només us heu de donar d'alta com a usuari.

Des de Carrer *volem felicitar els comanys i companyes de* La Directa *per haver assolit la fita d'arribar als 100 números de la publicació. Tot un mèrit en aquests temps. Ànims i endavant!*

La Directa en fa 100!

DAVID FERNÁNDEZ

Més de 200 persones han participat, directament, en l'elaboració del número 100 de la *Directa*, el setmanari nascut ara fa dos anys i impulsat per una xarxa ben travada de membres dels moviments socials i periodistes crítics. Amb la suggerent portada "100 lluites, milers de veus" imprès sobre els noms de les més de 3.000 persones que han participat en el setmanari en els darrers dos anys, el diari recull en 32 pàgines cent lluites ben vigents per remarcar el compromís amb la xarxa de moviments i col·lectius que plantegen crítiques i alternatives al model social actual.

L'especial està presentat en 18 seccions temàtiques, que van des del territori, l'especulació i l'ecologisme fins a la immigració i el gènere, passant per drets i llibertats, l'antimilitarisme, la salut o l'antifeixisme. L'educació, la cultura, el dret a la informació, els conflictes laborals o la salut i el consum tampoc no són oblidats en aquest especial de lluites obertes. Totes les seccions, a més, van acompanyades d'articles d'opinió de referència, amb firmes com Jaume Asens, August Gil Matamala, Ada Colau, Carles Riera, Jordi Garcia o Jorge del Cura, entre moltes altres. El format escollit pel col·lectiu editor vol visualitzar "i exemplificar una realitat innegable: que són milers i milers les persones que treballen, dia a dia i colze a colze, per transformar el sistema". I afegeixen: "les 100 lluites que tractem són un exemple de la capacitat, la voluntat i la força de totes aquelles que volem transformar el nostre entorn des de principis com la solidaritat, la igualtat, l'alliberament, el suport mutu o el respecte vers el territori".

2 anys, 100 números

El setmanari *Directa* va néixer el 2005 de l'esforç col·lectiu de nombroses persones que provenien d'experiències prèvies en l'àmbit de la contrainformació i els mitjans convencionals, i que cercaven una alternativa al poder acumulat pels mitjans de comunicació al servei del Poder. Des d'aleshores, setmanalment, arriba a casa del miler de subscriptors i de 90 punts de venda arreu de Catalunya.

Concebut i pensat com un setmanari obert dels moviments socials i per als moviments socials, en aquests dos anys han editat també diversos especials gratuïts en col·laboració amb altres mitjans alternatius: el diari del Fòrum Social Català, els números "2 dies" de la lluita dels treballadors dels autobusos i, el darrer el passat maig, un especial per demanar la llibertat de Francesc Argemí 'Franki'.

Paral·lelament a aquest número, la *Directa* prepara un nou disseny per al setembre i ha engegat una campanya de subscripció per arribar als 1.500 subscriptors abans del 23 d'abril de 2009, data del 3er aniversari. I seguir demostrant que, malgrat tot, la premsa alternativa pot seguir avançant.

Se va Trallero

LUIS CALDEIRO

Algunos se preguntarán qué diablos tiene que ver la marcha de Manuel Trallero del periódico *La Vanguardia* con la publicación del libro que ahora presentamos, *La Indirecta. Una entrevista a l'Esquerra*, de **Sergi Picazo**. Un libro que es hijo directo del semanario de izquierdas *Directa*, de su espíritu y de su ideario. Un libro que no engaña a nadie, porque lo que ves es lo que es: una jugosa recopilación de entrevistas a personajes relevantes y muy diversos, aunque unidos por un denominador común: Militar, de una forma u otra, en un tipo de izquierda no al uso; una izquierda, que en vez de acomodarse al sistema, toma distancia y lo cuestiona.

Lo de Trallero viene a cuento porque cualquiera de los entrevistados podría suscribir frases de su columna de despedida en *La Vanguardia*. Frases como: "No están los tiempos para muchas gallardías ni salirse de tono". "Ser el malo de la película sale carísimo y encima es muy pesado". O "hay que atenerse firmemente al guión, son épocas de turbulencias y de pensamiento único". Cuánta verdad. Pero seamos realistas: No es lo mismo un Pere Casaldàliga o un Pepe Beunza, gente que se la ha tenido que jugar cada día, que un Victor Alexandre, que hace poco defendía a un personaje de tan dudosa catadura moral como Joan Laporta, en nombre de un nacionalismo muy mal entendido (un Laporta que, contra la opinión de buena parte de sus directivos y de los socios del Barça, se aferra con uñas y dientes a su cargo... un supremo rasgo de españolidad!)

Baste al lector saber que en esta obra podrá encontrar un amplio abanico de la izquierda no sumisa, y una fuente donde reponer fuerzas e ideas. Yo, por mi talante, recomiendo dos personajes: Dolors Bramon y Leo Bassi. La primera, por su interpretación valiente y alejada del concepto "políticamente correcto", tan occidental, de ciertos aspectos del islam (el velo). Interpretación que la honra aún más, si cabe, por ser mujer y europea. Y un Bassi que dice las verdades del barquero: "L'esquerra té bones idees (...) però sempre ha tingut un problema. Ha volgut castigar la gent que gaudeix els plaers i que s'ho passa bé". ¿Verdad, mentira? Yo me lo creo.

Propostes

Sopar amb les estrelles

ALÍCIA TUDELA

Un any més, l'Observatori Fabra recupera els *Sopars amb estrelles* durant els mesos d'estiu, unes vetllades en què la cuina es barreja amb els astres i unes magnífiques vistes a la ciutat des de la muntanya del Tibidabo.

Els jardins del recinte de l'Observatori Fabra es converteixen en l'escenari d'una proposta dirigida a gent de totes les edats, també nens, i que permet gaudir de la ciència d'una manera peculiar.

La nit comença amb un "aperitiu científic", una conferència de temàtica astronòmica o científica o sobre una personalitat del món de les arts. Just després, comença el sopar, compost d'un original menú, en què la presentació dels plats, simbolitzant algun concepte de l'espai, és un element essencial.

Un cop finalitzat el sopar, la vetllada continua amb una visita a les instal·lacions de l'Observatori Fabra. Primer de tot, es fa una passejada pel museu i, tot seguit, per la sala modernista. Després es visita la sala de la gran cúpula, des d'on es pot veure el cel d'aprop, bé des de la terrassa que hi ha a la part alta de l'edificació o des d'un dels telescopis més antics d'Europa, datat de 1903.Des d'aquest punt, es pot contemplar

Aprendre tot menjant

Sopars amb estrelles

Observatori Fabra. *Ctra. De Vallvidrera, Camí de l'Observatori, s/n, Barcelona*

De dilluns a diumenge fins al 20 de setembre

65 € /persona

Reserves: 902 10 92 30

la major part del sistema solar i objectes llunyans com estrelles dobles i elements de constel·lacions llunyanes.

El "menú astronòmic"que s'ofereix està composat d'uns entrants a base de crema de pastanaga i papaia, el·lipsis de pasta amb tonyina, *ricotta* i brots d'espinacs i coca de verdures i formatge *brie*. Com a segon plat, s'ofereix confitat d'ibèric amb salsa de moixernons i taronja, acompanyat de llagostins filats amb verdures i puré rústic de patata i carbassa. I, per últim, de postres, se serveix un dau de xocolata i gelat de iogurt. A banda del menú estàndard, n'hi ha també un de vegetarià, un d'infantil i un altre de diabètic.

Llibres

'Mudanzas', històries sorprenents sobre la immigració

FOTO: SALVA CLARÓS
L'ex fiscal José Maria Mena, l'autor del llibre, Luis Benbenuty i Eugeni Madueño, membre de la penya La Lamentable de Casa Leopoldo, a la presentació del llibre a Can Felipa del Poblenou, el barri més *huertamaro*.

JOAN CREUS

Luis Benevenuty va guanyar el primer Premi Josep Maria Huertas convocat per la penya La Lamentable de Casa Leopoldo. El treball de Benvenuty, una crònica sorgida de reportatges que tenen els nous immigrants com a protagonistes, es titula *Mudanzas* i ha sortit ja a la venda publicat per l'editorial RBA. Luis Benvenuty és un jove periodista barceloní que treballa com a corresponsal de *La Vanguardia* al Barcelonés Nord, és a dir, que cobreix informativament les poblacions de Badalona, Santa Coloma de Gramenet i Sant Adrià del Besòs. Poblacions que es van engrandir fins al desbordament amb els emigrants dels anys 60 i que ara concentren el més alt percentatge d'immigrants estrangers de Catalunya. Només al barri del Fondo de Santa Coloma els immigrants suposen ja el 50% de la població, i una tercera part d'aquesta població és d'origen xinès. A *Mudanzas* Benvenuty ha ordenat moltes de les històries de vides dels immigrants sobre les quals un dia o un altre ha escrit al diari, i les ha organitzat de nou intentant aprofundir-les. Passar del flash conjuntural al qual obliga la rapidesa productiva dels diaris, a l'aprofundiment que permet tornar sobre el terreny una i una altra vegada fins aconseguir conèixer totes les cares possibles de la mateixa realitat. El resultat són un seguit d'històries entranyables -o no- escrites amb intel·ligència, ironia i a vegades amb un sarcasme del qual no escapa el propi autor, que ha convertit la seva pròpia historia i experiència en una més de les que composen el llibre.

Si les històries dels immigrants són sorprenents i instructives, la de l'autor explicant com és la seva vida de periodista de carrer a la Barcelona actual és de manual de lectura obligada a les facultats de periodisme. Perque, com Josep Maria Huertas va fer sempre, Benvenuty és avui dels pocs periodistes que encara fan carrer. És a dir, que la seva agenda de treball no la decideixen ni els gabinets de relacions públiques o de imatge, ni els de comunicació de les institucions, ni els de premsa de les empreses privades. A Benvenuty li agrada la gent, la roba estesa dels balcons dels nostres barris populars, el caliu de les barres dels bars i l'aire fresc de les terrasses. Li agrada xerrar i dissertar, enfilar converses sempre prenyades de raonaments ben estructurats, i agradar. A Benvenuty li agrada agradar. I si s'hagués de fer algun retret a aquest Huertas del segle XXI, als periodistes de les noves fornades, seria aquest. Que la voluntat d'explicar-se, de mostrar-se, no traeixi el principi segons el qual el protagonista d'una informació no és mai el periodista. Un exercici d'humilitat que el temps i la pràctica professional s'encarrega d'anar polint i matxucant fins a extrems insospitats.

El somni d'una vida millor

Mudanzas

Luis Benvenuty

Premi Josep Maria Huertas

RBA
Barcelona, 2008

221 pàgines

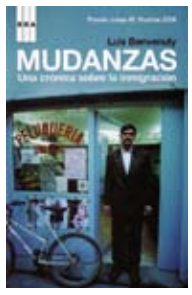

Cinema

Cinèfils a la muntanya

ISABEL REY

Amb les emotives notes de la melodia de *Sonata para un buen hombre* la magnífica pel·lícula *La vida de los otros* ha inaugurat aquesta any la sisena edició de la Sala Montjuïc. Des de l'any 2003 el fossar del castell de Montjuïc es transforma cada estiu en una gran sala de cinema a l'aire lliure on els espectadors poden gaudir d'una bona selecció de pel·lícules en versió original subtitulada en castellà. Sobre la gespa o acomodats en les gandules de lloguer es pot veure el millor cinema amb les estrelles com a sostre i en un entorn privilegiat de la ciutat.

Cada dilluns, dimecres i divendres, fins al dia u d'agost, es pot participar en aquesta activitat. El preu és de quatre euros l'entrada i tres el lloguer de la gandula, però és molta la gent que descansa sobre la gespa amb tovalloles. Abans de la projecció es celebren concerts de música en directe com jazz o diverses músiques del món, seguits d'algun curtmetratge, per amenitzar el picnic que fa la gent abans de que comenci la pel·lícula.

Cinema a la gespa

Sala Montjuïc. Cicles de cinema a la fresca

Del 30 de juny a l'1 d'agost

Dilluns, dimecres i divendres a partir de les 20:30

Entrada: 4 €

Aquesta any la programació, elaborada per l'associació MODIband i els Cinemes Verdi, inclou joies del cinema clàssic com *Primera plana* de Billy Wilder o *El Maquinista de la General* de Buster Keaton. Aquestes peces comparteixen cartell amb altres èxits contemporanis com *Promesas del Este* de David Cronenberg, *Death Proof* de Quentin Tarantino, *El laberinto del Fauno* de Guillermo del Toro o *La Soledad* de Jaime Rosales, aquesta última guanyadora del premi a la millor pel·lícula en la passada edició del Premios Goya.

Amb propostes per a tots els gustos i edats, els més petits poden gaudir amb la divertida *Ratatouille* i els amants del cinema d'autor o més alternatiu trobaran a la programació interessants films com *Offside, Once*, *La boda de Tuya*, *La banda nos visita* o *El regreso*.

A més de poder consultar els horaris i totes les activitats, a la pàgina web de la Sala Montjuïc *www.salamontjuic.com* es proposa una votació popular per escollir la pel·lícula que es projectarà per tancar aquesta edició. Les propostes són *Después de la boda*, *El Últimatim de Bourne* i *Sweeney Todd*. De moment guanya amb més del cinquanta per cent dels vots l'últim projecte de Tim Burton, que té com a protagonistes als seus dos actors fetiche: Johnny Depp i Helena Bonham Carter.

Breus de barri

CIUTAT VELLA

Expulsar els monopatins

El districte prepara una remodelació de la plaça del Macba que omplirà l'espai de mobiliari urbà per impedir el patinatge. Una altra conseqüència de la normativa incívica. La flamant regidora comença a revelar-se tal qual és. Disseny urbà contra llibertat. Els joves que fan servir l'espai urbà ja han dit que no s'aconseguirà res, que continuaran fent servir l'espai. La Guàrdia Urbana ja els requisa els monopatins de tant en tant, i després d'una hora de retenció, els hi tornen.

FORT PIENC

Edifici per a les entitats

14 anys portava l'associació de veïns reivindicant en casal per a les entitats. Van llançar la idea l'any 1994 i finalment s'ha inaugurat el passat mes de juny. L'edifici està situat al carrer d'Ali Bei 94-96 i l'utilitzaran una desena d'entitats i col·lectius. L'enhorabona.

COLL-VALLCARCA

Contra l'antena

Els veïns propers a l'hotel Rubens porten un any i mig denunciant que l'antena de telefonia situada a l'hotel és il·legal. Les denuncies no les contesta el servei d'Urbanisme municipal. Silenci administratiu. Telefónica mana molt. Si tot continua igual, els veïns, reunits en assemblea, van decidir que penjaran pancartes de protesta.

SANTS

Nou cas de mobbing

La Burxa ens informa en el seu número de juny d'un nou cas d'assetjament immobiliari al carrer Vallespir núm. 25. El propietari de l'edifici pretén enderrocar-lo i construir pisos nous. Les famílies afectades ja han manifestat que només marxaran si les treuen per la força. Són pensionistes i porten 25 anys vivint-hi.

LES CORTS

Prohibit prohibir

El passat 25 de maig l'Assemblea de Joves de les Corts va organitzar una jornada de jocs a la plaça on té la seu el districte municipal. Era el tercer intent. Els anteriors havien estat impedits per la Guàrdia Urbana. Aquell dia, per ordre de l'autoritat, van tornar a impedir jugar i a sobre va requisar les bitlles. Els joves van decidir que el dissabte següent es posarien al davant de la caserna del Mossos. No va passar res. S'havien cansat d'impedir-los jugar. Són com nens.

Solidaritat amb l'Espai Social Magdalenes

REDACCIÓ

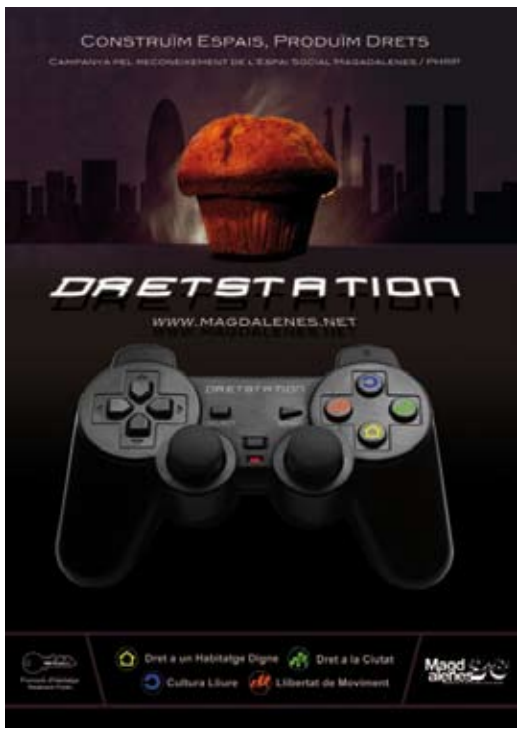

Al maig del 2006 un col·lectiu de persones organitzades en la Xarxa per a la Promoció de l'Habitatge Realment Públic van ocupar dos immobles situats al carrer Magdalenes i Amargós de Ciutat Vella per denunciar i fer front a les dificultats de la població per accedir a un habitatge digne.

La propietat dels citats immobles és Arc de Triomf S.L., empresa testaferro d'Hotels Catalònia i pensaven destinar-los a la construcció d'un nou hotel al barri.

Durant aquest temps les activitats d'aquest grup han estat nombroses i obertes al barri i a la ciutat. Ara el projecte i les seves activitats a l'entorn del dret a l'habitatge estan amenaçats per una denúncia dels propietaris, que volen desallotjar-los.

Davant d'aquesta situació, s'ha començat una campanya pública amb un manifest que fins al moment han signat nombroses entitats, entre d'elles la Favb, i uns centenars de persones a títol personal, on se sol·licita la retirada de la llicència d'activitat hotelera a Hotels Catalònia per a aquests edificis i que l'Ajuntament n'inicïi un procés d'expopiació a preu cadastral, donada la situació d'emergència en la qüestió de l'habitatge a Barcelona. La campanya té un doble objectiu: que no s'expulsi cap veí de la zona i que el centre de Magdalenes pugui continuar treballant. Podeu trobar més informació a *www.magdalenes.net*.

Suport a la festa major alternativa de Sants

Sota el títol Suport a la celebració de les festes majors alternatives al Parc de la Espanya Industrial, *el Centre Social de Sants ha elaborat aquest manifest, que compta amb el recolzament d'entitats de Sants i de la Favb:*

Des de fa més de 10 anys la Festa Major Alternativa s'ha anat consolidant com un espai més de la festa major de Sants. Aquesta festa té característiques prou destacades com per no enumerar-les totes. Entre d'altres, està organitzada per més de dues-centes persones, veïns i veïnes del barri i per desenes d'entitats i col·lectius afins a l'Assemblea de Barri de Sants i les seves activitats les han gaudit milers de persones cada any. Al nostre entendre la seva celebració és complementària i totalment compatible amb la festa més tradicional.

Arrel de les informacions arribades al Centre Social de Sants sabem que, aquest any, la Festa Major Alternativa ha sol·licitat l'espai del Parc de l'Espanya Industrial i aquesta sol·licitud ha estat denegada pel districte de Sants Montjuïc de l'Ajuntament de Barcelona, primer atenent a criteris i requisits tècnics i reguladors de l'ús dels parcs i jardins de la ciutat de Barcelona i, després, exposant que ja està programada una sèrie d'activitats organitzades pel mateix districte.

El Centre Social de Sants, com a entitat capdavantera en la lluita per les llibertats i en la recuperació i transformació de l'antiga fàbrica de l'Espanya Industrial en parc manifestem que:

> "Considerem que la programació de festes del districte té com a única finalitat impedir la celebració de les festes alternatives"

✓ Considerem que el Parc de l'Espanya Industrial es va assolir com a espai d'us dels veïns i veïnes del barri de Sants per a les seves activitats. Això inclou la utilització de l'espai per activitats organitzades per veïns i veïnes del barri i destinades als mateixos veïns, com són les Festes Alternatives.

✓ Considerem que les Festes Alternatives són un format més dins l'ampli ventall de formats que conformen la Festa Major de Sants i els seus organitzadors tenen el mateix dret que qualsevol altra organització a mantenir i consolidar el seu model.

✓ Considerem que la programació de festes organitzada pel districte de Sants Montjuïc, i mai demanada per ningú, sí que és una veritable programació alternativa i que té com a única finalitat impedir la celebració de les Festes Alternatives i fer la competència directa a les activitats organitzades per les comissions dels carrers.

✓ Considerem que el districte de Sants Montjuïc aspira a ser el protagonista principal de la festa major quan els veritables protagonistes són els veïns i veïnes de Sants que, amb el seu esforç i dedicació, fan possible uns dies de festa al servei i gaudi de tothom.

Per tot això, el Centre Social de Sants exigeix al districte de Sants Montjuïc de l'Ajuntament de Barcelona que no faci ús arbitrari de les seves funcions com a administrador de la ciutat i faci marxa enrere en la seva deriva autoritària de deixar a una part molt important de la població del barri de Sants sense la seva festa major.

Breus de barri

GRÀCIA

Que tornen les apagades!

Primera setmana del juliol. Nombrosos veïns de Gran de Gràcia porten més de 8 dies sense electricitat i diversos blocs de Provença en porten 14. Les companyies elèctriques només pensen en fer diners i s'han oblidat de mantenir la xarxa en condicions. En el moment d'escriure aquestes línies, a 8 de juliol, Endesa no ha dit res. La Generalitat, un any després de les apagades, encara no ha fet efectives les multes. Les elèctriques són poders reals.

ZONA FRANCA

Salvar la colònia Bausili

La colònia Bausili és un conjunt d'habitatges que data del 1920. L'únic vestigi que queda del que va ser l'antiga indústria de la Marina del Port. Bausili està en venda i pot desaparèixer. Els veïns de la zona i el Centre d'Estudis de Montjuïc demanen que es faci un esforç per salvar-la. Les cases són d'una sola planta. De les 11 existents només en queden 5. 40 veïns i veïnes esperen. La regidora amaga el cap sota l'ala intitucional.

POBLENOU

Canvi d'escola per pressions

Les AVV de Poblenou i Vila Olímpica denuncien que l'Ajuntament ha decidit canviar d'ubicació la nova escola Sant Martí -del barri olímpic a la part alta de la Rambla del Poblenou- sense consultar la Comissió d'Equipaments i per pressions corporatives. Pressions d'un grup de famílies que es resistien a dur els fills a d'altres escoles públiques del barri amb places sobrants per, en molts casos, rebuig a compartir aules ben dotades i amb professorat competent però estigmatitzades injustament pel seu alt percentatge d'alumnes immigrants.

SI NECESSITES UN TAXI, TRUCA'NS
BARNA TAXI
93 357 77 55

ASSOCIACIÓ DE VENEDORS MERCAT FIRA DE BELLCAIRE BARCELONA
Parkings
Consell de Cent, Plaça de les Glòries, Independència, Avda. Meridiana, Gran Via
Metro
Glòries, Clot
Autobusos
18, 33, 34, 43, 44, 48, 51, 54, 56, 62, 92
Des d'un botó fins un canó!!
OBERT DE SOL A SOL
ELS DILLUNS, DIMECRES, DIVENDRES I DISSABTES
UNA CIUTAT DINS UNA CIUTAT!!
ASSOCIACIÓ DE VENEDORS
Mercat Municipal
Fira de Bellcaire
LA NOSTRA OFERTA: Conjuguem el nou i el vell.
SUBHASTES: Dilluns, dimecres i divendres a les 7 del matí de
MOBLES I TRASTOS VELLS:
Els més diversos objectes que vostè pugui imaginar i adquirir. On tal vegada trobi els més inesperats.
OFERTES PERMANENTS:
Tot el que es fabrica i confecciona de qualsevol tipus, que s'ofereix al públic a preus veritablement satisfactoris.

Associacions de veïns i veïnes de Barcelona i punts de distribució de CARRER

DISTRICTE I

Barceloneta
Guitert, 33-35, baixos
93 221 72 44
- Servei de planificació (Palau de Mar)
Plaça Pau Vila, 1

Casc Antic
Rec, 27, baixos
93 319 75 65
- CCOO (USCOB)
Via Laietana, 16
- CGT
Via Laietana, 18, 9a planta
- La Bodegueta
Palma de Sant Just, 7
- El Glaciar
Plaça Reial, 7
- Centre Cívic Pati Llimona
Regomir, 3

Cera, carrer de la
Carrer de la Cera, 11, interior
93 329 48 53

Coordinadora Casc Antic
Serra Xic, 4, baixos
93 310 53 33

Defensa de la Barcelona Vella
Sèquia, 5-7, baixos, 3a
vdbv@telefonica.net
- Illacrua
Via Laietana, 45, e.B, pral 2a

Nou de la Rambla i Rodalies
Nou de la Rambla, 22
93 301 88 67
- Sala Baluard
Plaça Blanquerna, s/n

L'Òstia
Pescadors, 49

Rambla, Amics de la
Rambles, 88-94, 3r D
93 317 29 40
- Informació Cultural
Rambles, 118
- Padam-Padam
Rauric, 9

Raval de Ciutat Vella, el
Carme, 102
93 441 77 21
- El Cafetí
Hospital, 99
- Taller de Músics
Requesens, 5

Taula del Raval
Carrer de la Cera, 44, baixos
93 442 46 68

DISTRICTE II

Dreta de l'Eixample
València, 302
615 41 80 12
- Cafeteria Anem al Gra
Còrsega, 382
- Llibreria Les Punxes
Rosselló, 260

Esquerra de l'Eixample
Avinguda Roma, 139, baixos
93 453 28 79

Fort Pienc
Alí Bei, 94-96
93 231 11 46
- Consell de la Joventut
Ausiàs Marc, 60

Parc de l'Escorxador
Viladomat, 214, 5è, 2a

Ronda de Sant Antoni
Ronda de Sant Antoni, 24
93 442 24 12

Ronda de Sant Pere
Ronda de Sant Pere, 7
- Col·legi de Periodistes
Rambla de Catalunya, 10

Sagrada Família
València, 417, local 4
93 459 31 64
- Forn de pa Aubet
Sicília, 205
- Forn d'en Pere
Dos de maig, 281

Sant Antoni, barri
Avinguda Mistral, 30, baixos
93 423 93 54
- Confeccions El Rellotge
Comte Borrell, 89
- Celler de l'Estevet
Calàbria, 57
- Pastisseria Bonastre
Tamarit, 136
- Autoservei Navarro
Avinguda Mistral, 6

DISTRICTE III

Badal, Brasil i Bordeta
Daoiz i Velarde, 30, baixos
93 491 05 49

Centre Social de Sants
Olzinelles, 30
93 331 10 07
- Cotxeres de Sants
Sants, 79

Font de la Guatlla-Magòria
Rabí Ruben, 22 B
93 424 85 06

França, barri de la
Mare de Déu del Remei, 21, 1r
93 325 08 93

Hostafrancs
Callao, 9, baixos
93 421 79 19
- Poliesp. Espanya Industrial
Muntades, 37

Poble Sec
Margarit, 23
93 441 36 65
- Biblioteca Francesc Boix
Blai, 34
- Centre Cívic El Sortidor
Plaça del Sortidor, 12

Polvorí, el
Segura, s/n
93 432 36 42

Rambla de la Bordeta
Onzinelles, 30, baixos
93 331 10 07

Sant Cristòfol-Vivendes SEAT
Coure, 8, baixos
93 432 34 71
- Centre Cívic Can Cadena
Mare de Déu del Port, 397
- Centre Cívic El Rellotge
Pg. de la Zona Franca, 116
- Centre Cívic La Bàscula
Foc, 128

Satalia, la
Cariteo, 26

Triangle de Sants
Autonomia, 7, baixos
93 431 75 45

DISTRICTE IV

Camp Nou
Trav de les Corts, 94, baixos
93 490 96 54

Mercè, barri de la
Herois del Bruc, 9

Racó de les Corts
Trav de les Corts, 94, baixos
93 448 03 11

Sant Ramon Nonat
Passatge Jordi Ferran, 19-21

Xile, avinguda
Avinguda de Xile, 34, 11, 5è
93 440 35 12
- Can Deu
Plaça de la Concòrdia, 13

Zona Universitària
Jordi Girona s/n
93 401 77 43

DISTRICTE V

Amics del barri de Laforja
Madrazo, 50, 2n, 2a
93 209 89 84

Can Caralleu
Guarderia, 12
93 280 07 24

Can Rectoret
Bohemis, 23
679 16 18 62

Font del Mont-Vallvidrera
Escales Font del Mont, 1 A
avfontdelmont@telefonica.net

Mas Gimbau-Can Castellví
Pg. Solé i Pla, 16-18, interior
resso2002@hotmail.com

Mont d'Orsà-Vallvidrera
Reis Catòlics, 16-34 (casal)
93 406 90 53
- Llibreria La Kktua
Plaça de Vallvidrera, s/n

Putxet
Passeig Sant Gervasi, 39-47
avputxet@hotmail.com

Ronda General Mitre
General Mitre, 188 bis
mitre@mixmail.com

Sant Gervasi de Cassoles
Muntaner, 544, 2n
93 417 90 65

Sant Gervasi Sud
Laforja, 12-14 pral 3a
93 266 38 25

Sarrià
Canet, 4
93 204 90 58
- Forn de la Vila
Consell de la Vila, 9
- Kiosc
Plaça de Sarrià, s/n

Tres Torres
Rafael Batlle, 16, tenda 1
93 205 77 89

DISTRICTE VI

Camp d'en Grassot
Apartat de Correus 34090

Coll-Vallcarca
Tirsó, 48 local
93 284 28 80
- Centre Cívic d'El Coll
Aldea, 15-17

Gràcia Nord-Vallcarca
Bolívar, 15, 2n
93 211 26 27

Travessera de Dalt
Travessera de Dalt, 6
93 210 52 89
- Lluïsos de Gràcia
Plaça Nord, 7

Vila de Gràcia
Topazi, 29, 1r
93 217 60 88
- Ateneu La Torna
Sant Pere Màrtir, 37, baixos
- Centre Cívic La Sedeta
Sicília, 321
- Centre Moral de Gràcia
Ros de Olano, 7-9
- Hotel d'Entitats de Gràcia
Providència, 42
- Info-espai
Plaça del Sol, 19-20, baixos
- Poliesportiu Claror
Sardenya, 333
- Poliesportiu Perill
Perill, 16-22
- Tradicionàrius
Trav. de Sant Antoni, 6-8

DISTRICTE VII

Baix Guinardó
Plaça Alfons X, 3
93 436 81 80

Can Baró
Josep Serrano, 59-71
93 219 92 24

Can Papanaps-Vallhonesta
Mura, 8, baixos
canpapanaps@yahoo.es

Carmel, el
Feijoo, 10-12
93 357 57 48
- Casal de Joves El Carmel
Tolrà, 40
- Centre Civic El Carmel
Santuari, 27

Clota, la
Passatge Feliu, 10
93 357 72 59

Font d'en Fargues
Pedrell, 69, baixos
ffargues@hotmail.com

Horta, barri d'
La Plana, 10, 1r
93 407 20 22
- Centre de Serveis Personals
Plaça Santes Creus, 8
- Centre Cívic Matas i Ramis
Feliu i Codina, 20
- Punt d'informació juvenil
Plaça Eivissa, 17, principal

Joan Maragall del Guinardó
La Bisbal, 40-42, baixos
93 347 73 10
- Cooperativa Rocaguinarda
Xipré, 13

Montbau
Roig Soler, 31, baixos
93 428 29 34

Parc de la Vall d'Hebron
Pl. Joan Cornudella, 13
93 428 68 66

Sant Genís dels Agudells
Naïm, 5, tenda 1
93 417 03 67

Urbanització Vallhonesta-Font del Gos
Camí de Cal Notari, s/n
93 428 20 42

DISTRICTE VIII

Can Peguera
Vilaseca, 1
93 357 13 33
- IGOP-UAB
Passeig d'Urrutia, 17
- C. de Barri de Can Peguera
Biure, 1

Ciutat Meridiana
Rasos de Peguera, 219 bis
93 276 30 94
- Centre Cívic Ciutat Nord
Rasos de Peguera, 19-25

Guineueta
Rambla Caçador, 1-3
93 428 46 23

Porta, barri de
Estudiants, 26-28
93 359 44 60
- Centre Sóller
Plaça Sóller, s/n

Prosperitat
Argullós, 92
93 276 30 15
- Casal de Barri de Prosperitat
Pl Àngel Pestaña, s/n
- Casal de Joves de Prosperitat
Joaquim Valls, 82

Roquetes
Canteres, 57, baixos
93 359 65 72
- Ateneu Popular de 9Barris
Port Lligat, s/n

Torre Baró
Escolapi Càncer, 1
a.vecinostorrebaro@hotmail.com

Torre Llobeta
Santa Fe, 5, 1r, 4a
93 429 07 06
- Centre Cívic Torre Llobeta
Santa Fe, 2, bis
- SESE
Joan Alcover, 6

Trinitat Nova
Pedrosa, 21
93 353 88 44

Turó de la Peira
Pge de la Peira, 37, local 12
93 407 21 70
- Can Basté
Passeig de Fabra i Puig, 274

Vallbona
Avinguda Alzinar, 6
93 354 89 82

Verdum
Artesania, 96, baixos
93 276 02 30

DISTRICTE IX

Bon Pastor
Sant Adrià, 101, baixos
93 346 46 18

Congrés, el
Felip II, 222
93 340 70 12
- Casal de Barri del Congrés
Acàcies, 26

Meridiano Cero
Torroella de Montgrí, 11
93 274 02 72

Navas, barri de
Biscaia, 402, baixos
93 340 51 85

Pi i Margall
Passeig Guayaquil, 53
93 311 41 93

Sagrera, la
Martí Molins, 29
93 408 13 34
- Centre Cívic de la Sagrera
Martí Molins, 29
- Mercasol, botiga ecològica
Portugal, 2

St. Andreu Nord-Tramuntana
Pg Torres i Bages, 101-103
93 274 03 34

Sant Andreu del Palomar
Dr. Balari i Jovany, 14
93 345 96 98
- Bar Versalles
Gran de Sant Andreu, 255
- Biblioteca Ignasi Iglesias
Segadors, s/n
- Can Guardiola
Cuba, 2
- Centre Cívic de Sant Andreu
Gran de Sant Andreu, 111
- Districte de Sant Andreu
Plaça Orfila, s/n

Sant Andreu Sud
Virgili, 24, 1a planta
93 346 72 03

Trinitat Vella
Mare de Déu de Lorda, 2
93 274 19 58
- C. Cívic de Trinitat Vella
Foradada, 36-38

DISTRICTE X

Clot-Camp de l'Arpa
Sibelius, 3, baixos
93 232 46 10
- Casal Alternatiu
La Verneda, 18
- Casal Joan Casanelles
Plaça Joan Casanelles, s/n
- Foment Martinenc
Provença, 595

Diagonal Mar
Selva de Mar, 22-32
93 307 91 20

Gran Via-Perú-Espronceda
Gran Via, 1.002, 8è, 2a
93 308 77 34

Maresme
Rambla Prim, 45
93 266 18 56

Palmera Centre, la
Maresme, 218, baixos
93 305 37 05

Paraguay-Perú
Gran Via, 1.144, baixos
93 278 06 93

Parc, del
Llull, 1-3
93 221 04 87

Pau, barri la
Concili de Trento, 320
93 313 28 99

Poblenou
Pallars, 277
93 256 38 40
- El Tio Ché
Rambla del Poblenou, 44-46
- Farmàcia
Bolívia, 19
- Llibreria Etcètera
Llull, 203

Provençals de la Verneda
Dr. Zamenhof, 25, baixos
93 307 46 95

Sant Martí de Provençals
Andrade, 176
93 314 17 04
- Centre Cívic de Sant Martí
Selva de Mar, 215

Sud-oest del Besòs
Rambla de Prim, 64-70
93 278 18 62

Verneda Alta, la
Campo Arriassa, 99
93 314 58 13
- Complex Esportiu Verneda
Binèfar, 10-14

Vila Olímpica
Jaume Vicenç Vives, 6
93 221 93 93

Un nou CARRER a internet www.favb.cat **Modificacions: 93 412 76 00**

El pròxim número de CARRER apareixerà al mes de setembre

Políticamente INcorrecto

Coleccionable ilustrado de aquellos términos de actualidad que fijan y dan lustre a la condición humana

ALFONSO LÓPEZ

EMIGRANTE

Individuo al que, una vez exprimido todo el jugo, o ante una crisis económica, puede tirarse sin que sea reciclable (volvemos despúes del chiste, no se pierdan la definición políticamente correcta).

EMIGRANTE

Trabajador invitado al que ante la posible, pero nunca confirmada, desaceleración económica y siempre pensando en su felicidad y bienestar, se le concederá la oportunidad de regresar a su país, a él y a toda su familia (no se vayan, regresamos despúes del chiste con las presuntas condiciones para los que se queden).

CONTRATO DE INTEGRACIÓN

Documento por el cual un ciudadano no comunitario tendrá que prometer -en esencia- ser más español que Manolo Escobar y ser adicto a la siesta y a la paella. Por supuesto en Asturias deberá serlo, además, a la fabada y en Mallorca a la sobrasada. El colesterol puntúa.

La Favb informa

Surt la tercera edició de ‘La Barcelona dels barris’

REDACCIÓ

Els barris de Barcelona no afronten la crisi econòmica en les millors condicions. En les últimes dues dècades, les de la prosperitat econòmica associada a l’especulació immobiliària, el turisme i l’urbanisme olímpic i postolímpic, la ciutat no ha pogut disminuir les enormes desigualtats que hi ha entre els seus barris. En alguns casos fins i tot s’ha incrementat la distància entre barris rics i barris pobres. Així ho certifica la tercera edició de *La Barcelona dels barris*, l’estudi estadístic, sociològic, demogràfic

> En les últimes dues dècades la ciutat no ha pogut disminuir les enormes desigualtats entre els seus barris

i ecònomic que la Favb va presentar el 20 de juny en un acte a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona que va reunir més d’un centenar de persones.

El llibre, tercer número de la col·lecció Quaderns de Carrer, recull i analitza per àmbits de ciutat, districtes, barriades i barris dades actualitzades al 2006, amb la mateixa intenció que la primera edició de 1991 ho va fer amb xifres de 1986 i que la segona, de 1999, ho va fer amb indicadors de 1996. Com en les anteriors edicions, la sociòloga Anna Alabart radiografia a fons la Barcelona dels barris i alguns articles la complementen. En aquest cas, a més a més d’una introducció en la que la presidenta de la Favb, Eva Fernández, reivindica el concepte de la Barcelona dels barris com a propi del moviment veïnal, el periodista i historiador Marc Andreu en fa una aproximació històrica mentre que l’economista Albert Recio i la sociòloga Carolina Recio repassen les desigualtats socials que persisteixen a la ciutat.

Alabart, Andreu i Fernández van intervenir en l’acte de presentació que, més enllà del llibre, va servir per reflexionar sobre la participació veïnal i el futur dels moviments socials urbans. Ho van fer possible tres convidats d’excepció que van participar en un col·loqui amb la presidenta de la Favb: els presidents veïnals regionals de Madrid i Salamanca. respectivament, Nacho Murgui i Chema Collados, i el sociòleg urbanista Jordi Borja.

ARXIU

Presentació del llibre a la Facultat de Geografia i Història de la UB

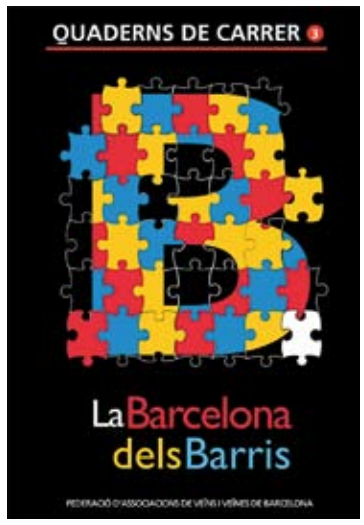

Revistes de barri

Si no fos!

El número 16 de la publicació és un especial editat amb motiu del 20è aniversari de la Coordinadora Nacional de Jubilats i Pensionistes de Catalunya, entitat fundada per Tomàs Tortajada. Les pàgines del Si no fos recuperen la memòria mitjançant una cronologia, presenten les estratègies de futur de l’entitat i diferents reflexions sobre el moviment veïnal. Dos articles d’Eulàlia Vintró i Ricard Gomà acaben d’arrodonir aquest número especial d’una publicació gratuïta que es pot sol·licitar al Centre Cultural Tomàs Tortajada (carrer Elkano, 24).

Esquerra Eixample

A la portada del número 60 es pot llegir "L’any 2011, per fi... cauran els murs de la Model!". Veurem si aquesta vegada s’acompleixen els terminis. El barri s’ho mereix. Entre d’altres continguts d’Esquerra Eixample, la vocalia de persones discapacitades fa un balanç públic de la situació i el casal de joves pren força i recupera la publicació *Al fons a l’esquerra*, explicant els seus objectius. L’editorial reflexiona sobre el tema de l’aigua i el nou model de desenvolupament sostenible i just socialment. Fem nostre el desig de bones vacances per a tots i totes.

El Butlletí

La revista de l’AVV del Clot-Camp de l’Arpa planteja a la seva portada la necessitat d’obrir el carrer Concili de Trento amb propostes justes per al veïns afectats. En un ampli treball, El Butlletí passa balanç al primer aniversari del Compomís per Glòries. L’editorial comenta la "sequera" de polítiques sostenibles. També hi ha espai per explicar l’avenç de l’avantprojecte del mercat dels Encants, una entrevista a Pere Vallejo, de la Plataforma AVE pel Litoral i un reportatge sobre la Torre del Fang i la seva importància històrica.

EL COR ROBAT

CATHERINA AZÓN

PUYAL

Anna Menéndez

Presidenta de l’Associació de Veïns i Veïnes de la Satalia (Montjuïc)

“A la muntanya de Montjuïc la consideren més com un magatzem d’equipaments que com un parc verd”

Anna va arribar a Barcelona des d’Astúries al 1982. Fa sis anys que presideix l’Associació de Veïns i Veïnes de la Satalia, la primera AVV del Poble Sec, fundada el 1971 arran de les afectacions urbanístiques dels seus habitatges.

— D’on ve el nom del barri?

— De la font de la Satalia, una font centenària que encara existeix, encara que l’aigua no raja, sinó que es malmet abocant-la al clavegueram. Junt amb la font existia una masia del segle XVII que era un lloc de trobada del veïnat.

— Un barri en plena muntanya...

— Un barri molt peculiar. De les pedreres van treure les pedres necessàries per aixecar els nombrosos murs que van permetre organitzar els horts en terrasses superposades, úniques a la nostra ciutat.

— Què vol dir úniques?

— Sí, encara que pot ser que existexin algunes aïllades a la serra de Collserola. La singularitat del nostre barri és que les cases tenen un pati davant de la façana i un hort a la part posterior que s’articula pel desnivells de la muntanya en les citades terrasses.

— Quants habitants té la Satalia?

— Uns 400, però molt units. Celebrem festes al llarg de l’any. A la festa major, que celebrem al mes de juliol, ens ajuntem mig barri al dinar de germanor.

— Per la seva antiguitat, destacaran alguns edificis.

— Encara que tenim cases d’arquitectes importants, com ara Enric Sagnier, el valor del barri és el seu conjunt. Al costat dels bonics edificis hi havia nombrosos espais verds i les vies, avui carrers, que unien la ciutat amb les poblacions properes. Volem preservar el barri en el seu conjunt i que l’ajuntament garanteixi que no es tocarà ni una sola pedra. És imprescindible un pla de conservació i protecció del patrimoni.

— Quins altres temes treballa l’associació?

— En el capítol mediambiental, i referit als residus, tenim funcionant un projecte de compostatge comunitari. Hi participen uns 40 veïns i veïnes, i no el podem ampliar, encara que els veïns ens ho soliciten, per falta de recolzament del districte.

— Doneu importància al coneixement històric.

— És una preocupació dels barris de Montjuïc. Jo mateixa pertanyo al Centre d’Estudis que porta el nom de la muntanya. El nostre objectiu és conèixer millor les barriades i sensibilitzar el veïnat mitjançant activitats culturals, seminaris i xerrades.

— Deveu comptar amb recolzament institucional.

— Pràcticament nul. En l’actualitat estem en condicions d’editar un llibre sobre el barri del Port, un recull de les vivències del veí Ramon Anglès, que pels seus estudis i pel temps que ha estat en la barriada és un veritable cronista. No tenim ningú que ens l’editi.

— La vostra associació està aïllada del teixit associatiu de la zona?

— No, formem part de la Unió d’AVV i de la Coordinadora d’Entitats del Poble Sec. Ara mateix ens plantegem, conjuntament amb la resta de barris, l’arribada de la línia 2 del metro a Montjuïc.

— Acabeu d’entrar a la Favb. Té sentit, sent una entitat tan petita?

— Tenim vocació de ciutat. Per com és la nostra realitat i per estar al mig d’una muntanya amenaçada. La consideren més com un magatzem d’equipaments que com un parc verd. Aprovaran un pla d’usos sense consultar-nos i sense informar-nos. No volem limitar-nos a presentar al·legacions després de l’aprovació inicial. Aquest mecanisme ja existia en els ajuntaments de la dictadura. Participar significa tenir una informació suficient, ser reconeguts i dotar-nos dels tècnics necessaris, independents de l’administració, per poder plantejar les nostres propostes.

Parlant del
CARRER
i de la ciutat

Josep F. Castrillo

Artista del vidre

DANIEL GOMIS
ENTREVISTA

ANNA CARLOTA
FOTOGRAFIA

"Si m'hagués d'inspirar en l'actual Barcelona, em sortiria una creació angoixant"

Incomprensiblement per a tots aquells que, fins i tot sense cap tipus de talent, busquen cada vegada amb més desesperació la fama a qualsevol preu, el protagonista d'aquesta història fa més de 30 anys que conviu humilment amb la seva condició de referent internacional dins de l'apassionant -i a la vegada poc conegut- món de l'art en vidre. Lleonès de naixement i barceloní d'adopció, Josep Castrillo reconeix que es va començar a endinsar en aquesta disciplina de manera "casual", ja que tot i que ja de ben jove presentava inequívocs símptomes d'inquietud artística, el seu primer impuls va ser cursar la carrera tècnica d'aparellador. No va trigar però en adonar-se de quina havia de ser la seva autèntica direcció, gràcies sobretot a l'aparició en el seu camí d'una empresa d'art litúrgic en la que, paral·lelament a la seva formació, va acceptar la tasca de supervisar el taller de vitralls. Va ser allà on la transformació i el disseny de la matèria, la combinació de colors, formes i textures, i les múltiples possibilitats dels jocs lumínics, van començar a crear en ell un efecte tan fascinant com el que pot experimentar un univers en procés d'eclosió. A partir d'aquell moment, Castrillo va decidir apostar fort per les emocions que li despertava el vidre, i lluny de conformar-se amb explotar la predominant línia tradicionalista, va alçar amb fermesa la bandera avantguardista.

Impulsat per un febril afany per innovar ("no deixava d'imaginar creacions de coses mai vistes fins aleshores") va iniciar un camí de constant experimentació que el va portar, primer, a realitzar importants aportacions a les tècniques ja conegudes, i després, a sacsejar per complet el panorama de l'art en vidre reutilitzant-ne d'altres que fins llavors s'havien limitat a l'artesania i a la indústria. Va ser així com el seu enginy sense precedents va portar un crític d'art de *La Vanguardia* a crear el neologisme de "vitrografia" ("grafisme sobre vidre") per designar una sèrie de creacions realment úniques que van veure la llum l'any 1984 en una celebrada exposició a la Fundació Caja Madrid. Aquest va ser un autèntic trampolí per a la trajectòria de Castrillo, ja que l'admiració que ja havien aixecat les seves primeres obres va permetre, ni més ni menys, que la presentació en societat d'una nova forma d'expressió artística. En paraules seves, "aquella mostra va donar a conèixer tot un ventall de revolucionàries possibilitats d'acció sobre el vidre i va obrir la porta a moltes manifestacions posteriors en aquesta línia".

A partir de 1984, l'artista no es deixa enlluernar per l'èxit i s'embarca en el procés de depuració i perfeccionament del seu llenguatge (batejat per ell mateix com "lirisme abstracte"). I és així com, paral·lelament, es comencen a succeir els encàrrecs (dividits en panells autònoms i obres per a marcs arquitectònics), i s'incrementa també l'interès per la seva tècnica a l'estranger, on sovint encara és sol·licitat per impartir classes i conferències.

Entre totes les seves creacions, el vitraller no dubta a l'hora d'assenyalar les més significatives: "la de la gaudiniana Casa Botines a Lleó, la de la seu de l'empresa Bayer a Barcelona i la de la Catedral del Mar". Realitzada l'any 1995 i anomenada Barcelona olímpica, aquesta darrera va suposar un nou i doblement emblemàtic punt d'inflexió: "per emmarcar-se dins d'una obra arquitectònica molt estimada a la ciutat i pel record que suposava dels Jocs". Més enllà de l'esdeveniment, l'artista va voler plasmar en l'obra la transformació que havia experimentat la ciutat arran de la cita olímpica, i en aquest sentit són les abundants referències simbòliques que s'hi poden trobar. Encara avui, Castrillo manifesta amb orgull que és història viva de la Catedral i s'emociona quan recorda com li tremolaven les cames el dia de la presentació del projecte. Ara bé, la seva expressió canvia de sobte quan se li suggereix la possibilitat d'inspirar-se novament algun dia en la Barcelona d'ara: "El que veig darrerament no m'agrada gaire, i paradoxalment, molta part de culpa potser la tingui la Barcelona olímpica... La ciutat s'ha tornat agressiva. Avui en dia em costaria trobar motius d'inspiració i probablement m'acabaria sortint una creació angoixant i tenebrosa, allunyada del meu lirisme...".

Després de tants anys d'ofici i dedicació, Castrillo no veu amb pessimisme el futur de l'art en vidre, però sí que deixa sobre la taula una altra potent denuncia a la vista de l'actual desinterès per l'art en general: "Ara la gent prefereix tenir un vaixell de luxe amarrat al port o un gran cotxe abans que peces d'art. L'estatus social es vol demostrar amb uns signes que no tenen res a veure amb la cultura. Avui importa més mostrar el que tens i no el que ets". I parlant de com es podria reintroduir el gust artístic en la societat, no dubta en assenyalar un possible punt de partida: "els mitjans de comunicació haurien de deixar-se d'anècdotes i superficialitat i assumir més responsabilitats". Ningú millor que ell per creure en la materialització de les utopies...

Sal i pebre

Ateu per la gràcia de Déu

Intel·ligent autodefinició de l'universal Luis Buñuel. Es va rebel·lar i es va negar a ser cristià perquè, quan no tenia ús de raó, el van cristianitzar. Són coses molt serioses per decidir-les els uns pels altres. Que aquells que van ser batejats sense el seu consentiment es puguin donar de baixa és un dret. Han de poder fer-ho amb facilitat. Les creences, l'agnosticisme, els cultes religiosos, l'ateisme estan en l'esfera d'allò estrictament personal. El fet religiós no ha de ser motiu d'especulació, mercadeig o manipulació. Una cosa tan senzilla la fan complicada alguns bisbes i capellans per interesos sectaris que es tradueixen en econòmics. Problemes burocràtics davant d'un dret natural, de cada persona, a pertànyer o no a l'església quan vulgui. Les reaccions no s'han fet esperar. El 29 de maig, 150 persones apostataven de la religió catòlica a Sants. El passat mes de juny, en plena festa major, i durant el mes de juliol, un altre centenar llarg de veïns i veïnes de Prosperitat, a Nou Barris, han pres idèntica decisió. I és que, encara que ho neguin, apostasia i llibertat van indissolublement unides. Són una mateixa realitat.

Zeta

L'acudit
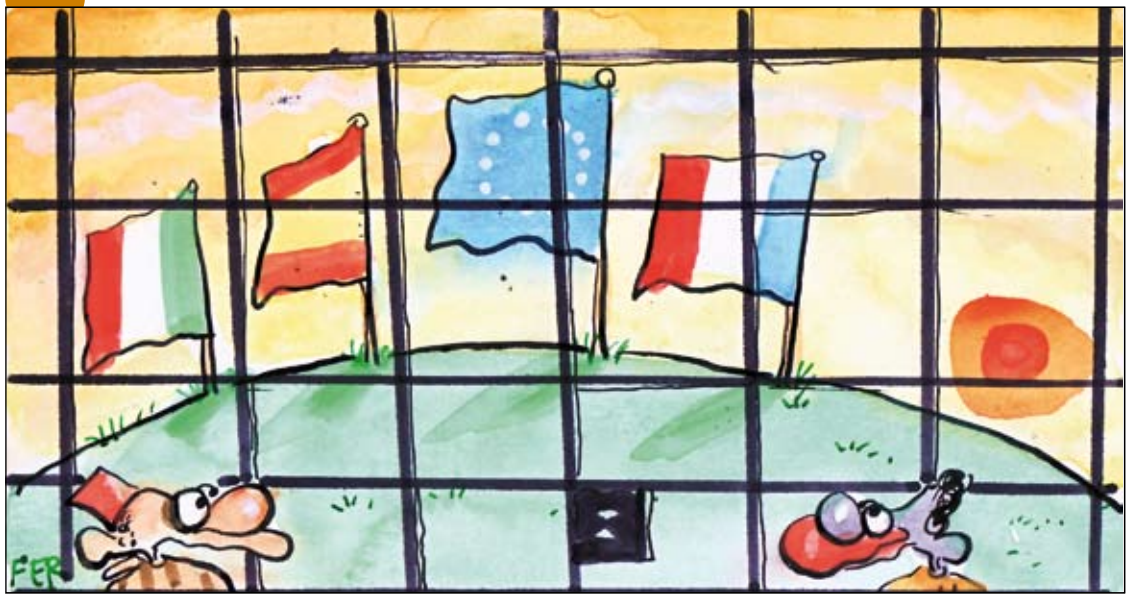
FER